

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ἐνδέκατος

Συνδρομὴ ἑτησίαν : Ἐν Ἀθῆναις, εἰς 10, ἐν ταῖς ἐπαρχίαις εἰς 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ εἰς 20. — Αἱ συνδρομαὶ ἔρχονται ἀπὸ 1 ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους καὶ εἶναι ἑτησίαι. — Γραφεῖον τῆς Διοικήσεως: Ὁδὸς Σταδίου, 6

15 Μαρτίου 1881

Ο ΧΑΡΑΚΤΗΡ ΤΟΥ ΑΜΛΕΤΟΥ

[Ἐκ τῶν τοῦ Paul Stapfer].

Συνεχ. καὶ τέλος· ἰδὲ σελ. 145.

Καὶ πρὸ τῆς ἐμφανίσεως τῆς σκιάς τοῦ πατρός του ὁ Ἀμλέτος πάσχει ἤδη, καταβιβρωσκόμενος ὑπὸ ἀφάτου ἀγωνίας. Ἀγαπᾷ τὴν μητέρα του, ταυτοχρόνως δὲ τὴν ἀποστρέφεται καὶ τὴν περὶ φρονεῖ. Ἡ θλίψις τὸν πιέζει, καὶ σκέπτεται ἤδη περὶ αὐτοκτονίας.

Ἄς ᾗτο τρόπος νὰ ἰδῶ τὴν στερεάν μου σάρκα νὰ λυώσῃ, νὰ διαλυθῇ καὶ εἰς ἀτμὸν νὰ σβύσῃ! Ἡ νόμον ἄς μὴν ὠρίζεν ὁ πλάστης νὰ παιδεύῃ τὸν αὐτοκτόνον! — Ὡ Θεέ! Θεέ μου! πόσον κούφια, κι' ἀνωφελὴ καὶ μάταια κι' ἀνούσια καὶ σάπια μοῦ φαίνονται τὰ πράγματα τοῦ κόσμου τούτου ὅλα! ὦ! πόσον τὸν σιχαίνομαι! Χωρὶς χέρσον εἶναι ποῦ πλέον ἐξεσπύρισε. Ἀγκάθια καὶ τριβόλους φυτρώνει, ἄλλο τίποτε! — Ἐς αὐτὸ νὰ καταντήσῃ! Μόλις νεκρὸς πρὸ δυὸ μηνῶν... οὔτε κἂν δύο, — ὄχι! τί βασιλεὺς! Ὡμοίαζε μὲ τοῦτον, ὅσον μοιᾶζει ὁ Ὑπερίων ὁ Θεὸς μὲ Σάτυρον! Καὶ τόσον γλυκὺς πρὸς τὴν μητέρα μου, ποῦ ὡς καὶ τὸν ἀέρα δὲν ἄφηνε ἔς τὸ πρόσωπον σκληρὰ νὰ τῆς φουθήσῃ! Γῆ κι' οὐρανέ! Μοῦ ἔρχονται ὅλα μαζὶ ἔς τὸν νοῦν μου. Δὲν εἶχεν ἀπ' ἐπάνω του ξεκολλημένον ἐκεῖνη, κι' ὁ χορτασμὸς ἐφαίνοτο τὴν ὄρεξιν ν' αὐξάνῃ. Καὶ ἕνα μῆνα ὕστερα... Ἄς μὴ τὸ συλλογοῦμαι. — Ἀστάθεια, σοῦ ἔπρεπε Γυναίκα νὰ σὲ λέγουν! Εἰς ἕνα μῆνα! Πρὶν φοροῦν τὰ ὑποδήματά της, ἐκεῖνα ποῦ ἐπήγαγε ἔς τὸ λείψανον κατόπιν τοῦ δυστυχοῦς μου τοῦ πατρός, ἔς τὸ δάκρυ βουτημῆν, ἄλλῃ Νύσθῃ! Καὶ αὐτὴ, ἡ Ἰδία... ὦ Θεέ μου, καὶ κτήνος χῶρις λογικὸν καὶ κρίσιν, ὅλ' ἔκρατοῦσεν ὀλίγον περισσύτερον τὸ πένθος του, — καὶ ἐκεῖνη νὰ πανδρευθῇ, τὸν ἀδελφὸν νὰ πάρῃ τοῦ πατρός μου, ἀλλὰ ποῦ τὸν πατέρα μου τὸν ὁμοιάζει τόσον, ὅσον ἐγὼ τὸν Ἡρακλῆ! Εἰς ἕνα μῆνα μέσα... πρὶν ξεπρισθοῦν τὰ μάτια της καὶ πρὶν νὰ ξεδουρκώσῃ ἀπ' τῶν κριματισμένων της δακρύων τὴν πλημμύραν! Ὡ! τί Θεοκατάρτη ἀνυπομονησία, νὰ τρέξῃ τόσον βιαστικὰ εἰς ἄνομα σενδόνια! Καλὸν δὲν ἦτο καὶ εἰς καλὸν δὲν ἤμπορεῖ νὰ ἔβγῃ. Ἀλλὰ, καρδιά μου, βράγισε καὶ γλώσσά μου βουβάσου.

Τὸ ζήτημα τῆς αὐτοκτονίας ἐπασχολεῖ τὸν Ἀμλέτον καὶ ἐν τῷ διαβοῇτῳ μονολόγῳ τῆς τρίτης πράξεως, to be or not to be.

Νὰ ζῇ κανεὶς ἢ νὰ μὴ ζῇ; — Ἰδοὺ ἡ ἀπορία! Τί εἶναι πλέον εὐγενὲς, νὰ ζῇ, νὰ ὑποφέρῃ τῆς Τύχης τὰ τοξεύματα καὶ σφενδονίσματά της; εἴτε εἰς πέλαιος δεινῶν τὰ ὅπλα ν' ἀντιτάξῃ, καὶ νὰ ἰδῇ τὸ τέλος των μὲ τὴν ἀντίστασιν του; Ἀπέθανε; κοιμήθηκε; ἰδοὺ. — Καὶ μ' ἕνα ὕπν.

ΤΟΜΟΣ ΙΑ' — 1881

νὰ πύῃ τὸν πονόκαρδον καὶ τὰ δεινὰ τὰ χίλια ποῦ εἶν' ἡ μοῖρα τῆς σαρκός, συντέλεια ὅλ' ἦτο ποῦ νὰ τὴν εὐχεται κανεὶς ἐνθέρμως! — Ν' ἀποθάνῃ, νὰ κοιμηθῇ... Νὰ κοιμηθῇ; Νὰ δνεῖρεται ὥς ἴσως! Ἄ! τὸ ἐμπόδιον ἰδοὺ! Διότι ἔς τοῦ θανάτου τὸν ὕπνον τοῦτον ἄρα γὰρ τί ὄνειρα ὅλ' ἔλλοιουν, ἀφοῦ ἀποτινάξωμεν τὴν σκέπην τὴν φοβερὴν μας; Αὐτὸ μᾶς φέρει δισταγμοὺς, αὐτὸ εἶν' ἡ αἰτία ποῦ κίμναι τόσον μακρὺν τῆς συμφορᾶς τὸν βίον. Διότι, ποῦ; ἤθελε ποτε νὰ ὑποφέρῃ τοῦ κόσμου τὴν καταδρομὴν καὶ τὸν περίγελόν του, τυράννων καταπίεσιν, τρανῶν ὑπεροψίαν, τὰ βάσανα τοῦ Ἑρωτος τοῦ παραγνωρισμένου, τοῦ Νόμου τὴν βραδύτητα, τὸ ὕψος τῶν ἐν τέλει, ἢ καὶ τὰ κολαφίσματα ὅπου συχνοαρχαίει ἡ μετριόφρων ἀρετὴ ἀπὸ τοὺς ἀναξίους, ἐνῶ τοῦ ἦτο δυνατόν τὸ πᾶν νὰ ἐξοφλήσῃ μ' ἕνα κεντρί; — Ποιὸς ἤθελε φορτίαν νὰ σηκώσῃ, καὶ νὰ ἰδρῶνῃ, νὰ βογκᾷ ἀπ' τῆς ζωῆς τὸ βάρος, ἐὰν τοῦ μετὰ θάνατον ὁ φόβος, — ἀν' ὁ τόπος ὁ ἄγνωστος, ὅπου ποτε κανένας ταξιδιώτης ἀκόμη δὲν ἐγύρισε ἀπὸ τὰ σύνορά του, ἐὰν δὲν μᾶς ἐκλόνησαν αὐτὰ τὴν θέλησίν μας, ὥστε κανεὶς νὰ προτιμᾷ τὰ βάσανα ποῦ ἔχει, παρὰ νὰ τρέξῃ μόνος του εἰς ἄλλα ποῦ δὲν ἔχει;

Οὐδέποτε δὲ ἡ μελαγχολία περιεγράφῃ δι' ὠραιότερων καὶ ἀκριβεστέρων ὄρων, ἢ ἐν τῷ ἐτέρῳ τούτῳ θαυμαστῷ χωρίῳ:

«Ἐχασα ἐσχάτως, ἀλλὰ διατὶ δὲν γνωρίζω, ἔχασα ὅλην μου τὴν ζωηρότητα, ἀφῆκα τὰς συνήθειάς μου διασκεδάσεις, καὶ ἀληθῶς ἔχω τόσον βάρος εἰς τὴν ψυχὴν, ὥστε ἡ μεγαλοπρεπὴς αὐτὴ πλάσις, ἡ γῆ, μοῦ φαίνεται ἄγονον ἀρρωτῆριον, — ὁ λαμπρὸς αὐτὸς ὁλόος ὁ αἰθέρ, — ἰδέτε, — τὸ μέγα τοῦτο στερέωμα ἐπάνωθέν μας, τὸ ἐξάισιν αὐτὸ στέγασμα, χρυσοκεντημένον μὲ φωταῖς, δὲν μοῦ φαίνεται παρὰ σωρὸς ἀτμῶν, μαῦρος καὶ βρωμερὸς! — ὁ ἄνθρωπος, τί ἀριστοῦρημα! Τὸ λογικὸν του πόσον εὐγενὲς, πόσον ἀπειροὶ αἱ δυνάμεις του! Τὸ σχῆμα, τὰ κινήματά του πόσον ἐναρμόνια καὶ θαυμάσια! Ἄγγελος σχεδὸν εἰς τὰ ἔργα του, Θεὸς εἰς τὰς ἰδέας! τὸ στόλισμα τῆς γῆς! ἡ ἐντέλεια τῶν ζώων! — Καὶ ὅμως δι' ἐμὲ τί εἶναι αὐτὸ τοῦ πηλοῦ τὸ κατακάθισμα; — Δὲν εὐρίσκω εὐχάριστον εἰς τὸν ἄνθρωπον ὄχι!»

Ἄλλ' ἡ νόσος τοῦ Ἀμλέτου δὲν εἶναι ἀπλῆ μόνον μελαγχολία· ἐνίοτε ὑποπίπτει εἰς ἀληθεῖς παραφοράς. Μετὰ τὴν πρώτην τῆς σκιάς τοῦ πατρός του ἐμφάνισιν εἶναι ὅλως ἐκτὸς ἑαυτοῦ, ὁ νοῦς του πλανᾶται· τὸ συναίσθημα δὲ αὐτοῦ οὗτος, καὶ τὸ λέγει. Τῆς τοιαύτης δὲ παραφορᾶς σύμπτωμα φαίνεται καὶ ἡ ἀλλόκοτος ἰδέα του, ὅποτε ἀνοίγων πρὸ σημειωματάρειόν του γράφει ἐντὸς αὐτοῦ, ὅτι ὁ Θεὸς του εἶναι κακοῦργος.

Ἡ δὲ περιγραφή τῆς Ὀφελίας διηγουμένης

πρὸς τὸν πατέρα της πῶς ἐνεφανίσθη ἐνώπιόν της ὁ Ἀμλέτος, εἶναι περιγραφή καθ' ἑαυτὸ παράφρωνος.

ΟΦΘΑΙΑ

Πατέρα μου, πατέρα μου! πῶς τρόμαξα!

ΠΟΛΩΝΙΟΣ

Τί τρέχει;

Λέγε, δι' ὄνομα Θεοῦ!

ΟΦΘΑΙΑ

Ἐνῶ 'ς τὰ Ἰδιά μου

ἤμουν κλεισμένη κ' ἔρραπα, πατέρα, ὁ Ἀμλέτος μ' ἀκούσθων τὸ φόρεμα, μ' ἀκέπαστον κεφάλι, μὲ ἄδεται ταῖς κάλτσαις του καὶ καταζαρωμέναις, πεσμέναις 'ς τὸν ἀστράγαλον, τὸ πρόσωπόν του ἄσπρον 'σάν τὸ πανί, τὰ γόνατα νὰ τρέμουν νὰ κτυποῦνται, καὶ μ' ἕνα βλέμμα— ἄγριον 'σάν νάρχετ' ἀπ' τὸν Ἄδην, ὥσάν νὰ ἔχη νὰ εἰπῇ φρίκης καὶ τρόμου λόγια, — παρουσιάζετ' ἔξαφνα ἐμπρὸς μου . . .

ΠΟΛΩΝΙΟΣ

Τί σοῦ εἶπε;

ΟΦΘΑΙΑ

Μοῦ πιάνει ἀπὸ τὸν ἄρμυν τὸ χέρι, μοῦ τὸ σφίγγει, τραβιέται πίσω ἔπειτα χωρὶς νὰ μὲ ἀφήσῃ, καὶ μὲ τὸ ἄλλο χέρι του τὰ φρύδια του σκεπάζει κ' ἐπάνω μου τὰ μάτια του στηλώνει, 'σάν νὰ θέλῃ νὰ πάρῃ τὴν εἰκόνα μου. Ὡραν πολλὴν ἐμπρὸς μου ἐστάθη καὶ μ' ἐκύτταξε 'ς τὰ μάτια. Ἐπὶ τέλους τὸ χέρι λίγον μοῦ κουνεῖ, τὴν κεφαλὴν σαλεύει μ' αὐτὸν τὸν τρόπον τρεῖς φορὰς, — κ' ἀπ' τῆς καρ- [διᾶς τὰ βάθη.

τοῦ βγαίνει ἕνας στεναγμὸς μὲ τόσον, τόσον πόνον, ὥσάν νὰ τοῦ ἔρραγιζε τὸ στήθος καὶ νὰ χάνῃ τὴν ὑπαρξίν του! — Ἐπειτα μοῦ ἄφησε τὸ χέρι, ἐνῶ ἐκεῖνος μὲ γυρτῇ τὴν κεφαλὴν 'ς τὸν ὦμον, ἐφάνετο τὸν δρόμον του νὰ βλέπῃ χωρὶς μάτια, διότι δὲν τὰ ἔστρεψε, κ' ἐβγήκε ἀπ' τὴν θύραν μ' ἀκίνητον ἐπάνω μου τὸ φῶς τῶν μέγρι τέλους.

Ἐπίσης δὲ καὶ κατὰ τὸν διάλογον αὐτοῦ μετὰ τῆς Ὀφθαίας ἐν τῇ τρίτῃ πράξει, ἡ σκληρότης του πρὸς τὴν ἀτυχῇ νέαν μόνον διὰ τῆς παραφροσύνης του δύναται νὰ ἐξηγηθῇ καὶ νὰ συγχωρηθῇ¹. Κατὰ δὲ τὴν κηδεῖαν τῆς Ὀφθαίας ἐν τῷ κοιμητηρίῳ, ἡ ἔρις του πρὸς τὸν Λαέρτην ἀπολήγει εἰς παροξυσμὸν μανίας, ὥστε ἡ μήτηρ του ἀνακράζει εὐλόγως:

Εἶναι τρελλὸς, Λαέρτη, ὦ! μὴν τὸν συνερίζεσαι, δι' ὄνομα Κυρίου!

Καὶ αὐτὸς δὲ οὗτος ὁ Ἀμλέτος ἀνομολογεῖ ὅτι νοσεῖ, ὅτε ἀπολογούμενος ἐν τέλει πρὸς τὸν Λαέρτην, τῷ λέγει:

Συγχώρησέ με. Ἄδικον σοῦ ἔκαμα, Λαέρτη, ἀλλ' ὡς γενναῖος ἄνθρωπος δὲς τὴν συγχώρησίν σου. Ὡς ὅλους ἐδῶ εἶναι γνωστὸν, — καὶ σὺ θὰ τὸ γνωρίζῃς, — ὅτι ἀσθένεια δεινὴ, Λαέρτη, μὲ παιδεύει. Ὅ,τι κ' ἂν σ' ἔκαμα κακόν, ὥστε νὰ σοῦ ἐξάψω καὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν ὑπομονήν σου, ἤτο τῆς τρέλλας μου. Ἐδῶ σοῦ τὸ διακηρύττω! Μὴ ὁ Ἀμλέτος ἤθελε νὰ βλάψῃ τὸν Λαέρτην; Ὅχι! — Ἄν ἔξω ἑαυτοῦ εὐρίσκατο ὁ Ἀμλέτος, κ' ἐνῶ εἶν' ἔξω ἑαυτοῦ τὸν βλάψῃ τὸν Λαέρτην,

1. Ἐν τούτοις τὸν διάλογον τούτον ἀκούουσι κεκρυμμένοι ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ Πολώνιος, δικαιολογεῖ δὲ τὴν σκληρότητα τοῦ Ἀμλέτου ἢ οὐχί; ἄδικος ὑπόψια του, ὅτι ἡ Ὀφθαία ἦτο ἐν γνώσει τοῦ πράγματός. Δ. Β.

δὲν εἶν' ἐκεῖνος ἔνοχος; τ' ἀρνεῖται ὁ Ἀμλέτος! Λοιπὸν, ποῖος εἶν' ὁ ἔνοχος; — Ἡ τρέλλα του καὶ μόνη. Εἶν' ὁ Ἀμλέτος καὶ αὐτὸς ἀπ' τοὺς ἀδικημένους. Ἐχεῖ τὴν τρέλλαν του ἐχθρὸν ὁ δυστυχὴς Ἀμλέτος!

Ἐκτὸς τῆς διανοητικῆς διαταράξεως, ἐπέρχεται καὶ ἠθικὴ κατὰπτωσις, τὴν ὁποίαν ἀνάγκη νὰ λάβωμεν ἐπίσης ὑπ' ὄψιν, ὥπως κατανοήσωμεν ἐντελῶς τὸν ἱστορικὸν τοῦ Ἀμλέτου.

Ὁ εὐγενὴς καὶ ἐνθερμὸς ἔρως του πρὸς τὸ ἰδανικὸν μετατρέπεται βαθμηδὸν εἰς ἀπογοήτευσιν πλήρη ψυχροῦ ἐγωϊσμοῦ, εἰς σκληρὰν ἀλαζονείαν, εἰς τυφλὴν πίστιν εἰς τὸ πεπρωμένον. Ὁ ἐχθρὸς οὗτος τοῦ ψεύδους γίνεται ὑποκριτὴς καὶ ἀρέσκεται εἰς ἐπιβουλάς. Ὁ δοῦλος ἐκεῖνος τοῦ συνειδότος, ὅστις ἐδίσταζε νὰ τιμωρήτῃ τὸν θεῖόν του ἐνόσω δὲν εἶχεν ἀπόλυτον βεβαιότητα περὶ τοῦ ἐγκληματός του, ἀπεκδύεται βαθμηδὸν πάντα σεβασμὸν πρὸς τὴν ζωὴν τοῦ πλησίον του, καὶ καταλήγει εἰς ἔργα, τῶν ὁποίων ἀνάγκη νὰ διαρευνήσωμεν ἐπισεικῶς τὴν ἀρετηρίαν, ὥπως μὴ χαρακτηρίσωμεν αὐτὰ ὡς ἐγκλήματα.

Εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς διαφαίνεται εἰς τοὺς λόγους του ἡ ἐπικίνδυνος τάσις τοῦ νὰ ἐπιρρίπτῃ εἰς ὁλόκληρον τὴν ἀνθρωπότητα τὴν εὐθύνην τῶν πράξεων ἑνὸς ἀτόμου. Ἡ σκιά τοῦ πατρός του τῷ ἀπεκάλυψεν ὅτι ὁ θεὸς του διέπραξεν ἀνόσιον ἐγκλημα. Ἄρα θεωρεῖ τὸν κόσμον σύμπαντα ὡς ἐγκληματιαν κατὰ συνέπειαν διατὶ νὰ ἀναλάβῃ τὴν τιμωρίαν τοῦ ἐγκλήματος ἐκεῖνου;

Ὁ κόσμος πάγει 'ς τὰ στραβά. Ὡ! Δὲν ἀπέμειν' ἄλλο παρὰ ἐγὼ νὰ γεννηθῶ 'ς τὰ ἴσια νὰ τὸν βάλω!

Ὁ ἐστὶ, (τοῦτο δὲ ἐπιμαρτυρεῖ πᾶσα ἡ μετέπειτα διαγωγὴ του,) «πρὸς τί ἐγὼ ν' ἀναμιχθῶ εἰς τὰ πράγματα κόσμου, ἐν ᾧ τὰ πάντα ἔχουσι κακῶς; — Πρὸς τί νὰ ἐκδικήσω τὴν ἀρετὴν ὑπὸ τῆς κακίας δολιευθεῖσαν ἐπὶ κόσμου, ἐν ᾧ ἀρετὴ δὲν ὑπάρχει; — Πρὸς τί νὰ μοχθήσω πρὸς ἀνδρόθωσιν τῆς ἠθικῆς τάξεως ἐν κόσμῳ, ἐν ᾧ ἠθικὴ τάξις ἐξέλιπεν ὁλοσχερῶς;»

Ὁ Ἀμλέτος ἀποβαίνει μηδενιστής. Ὁ κόσμος δι' αὐτὸν εἶναι καρυδόφλουδον. Τὰ ἐπὶ γῆς ἔρποντα ἔντομα, — τὰ περιορισμένα πνεύματα τὰ ἐκλαμβάνοντα ὡς σπουδαῖόν τι τὴν ἀνθρωπίνην κωμωδίαν, τῷ ἐμπνέουσιν οἶκτον. Ἡ ἀρετὴ, ἡ εὐτυχία, ἡ ὑπαρξίς τῶν αὐτῶν, τῷ φαίνονται πράγματα ἀνάξια λόγου, ἀθύρματα ἅτινα δύναται ἐν ἡσυχίᾳ πνεύματος νὰ κατασυντρίψῃ. Καὶ διὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ζωὴν «οὔτε καρφὶ τὸν μέλαινα, ἀλλ' ὅμως ἐπαίρεται ἐπὶ τῇ διανοητικῇ αὐτοῦ ὑπεροχῇ, καὶ θεωρεῖ ἑαυτὸν ὡς μέγα τι, μόνον καὶ μόνον διότι ἀνεκάλυψεν ὅτι τὸ σύμπαν εἶναι μηδέν.

Φονεῖται τυχαίως τὸν γέροντα Πολώνιον, ἀλλὰ μόνον μετὰ τὸν λόγον ὅτι ὁ φονεὺς ἦτο μωρὸς, καὶ ἰδοὺ ὁποῖον ἐπικλήδειον τῷ πλέκει! Πρῶτα κ' ἀρχὴν, αὐτὸν ἐδῶ ἄς τὸν ξεπροβοδίσω. Ὡς τὸν πλαγινὸν τὸν θάλαμον ἄς ρίξω τὸ φορτίμι. — Μητέρα, καλὴ νύκτα σου. Ἰδὲ τὸν σύμβουλόν σου

σιωπηλὸς καὶ σοβαρὸς καὶ ἡσυχος ποῦ εἶναι, ἐκεῖ ποῦ ἦτο ζωντανὸς τόσον μωρὸς καὶ ἄλαος.

Φονεῖται δύο ἄρχοντας τῆς αὐλῆς, τὸν Ροξενκράνης καὶ τὸν Γιλδενστέρνην, ἀλλ' ἡ συνειδήσις δὲν τὸν τύπτει διὰ τοῦτο· οἱ φονευθέντες ἦσαν μηδαιμινὰ ὄντα καὶ ἀνάξιοι τῆς ὑπολήψεώς του, ὡς λέγει πρὸς τὸν Ὀράτιον:

Ἐπάνω 'ς τὴν συνειδήσιν διόλου δὲν τοὺς ἔχω. Ἀνίσως καταστρέφονται πταῖον αὐτοὶ καὶ μόνον. Δὲν εἶναι πράγμα! ἀκίνδυνον δι' ὄντα τιποτένια, νὰ χώνονται ἀνάμεσα 'ς τὰ μανισμένα ξίφη κ' εἰς τὰ σπαθοκοπήματα μεγάλων ἀντιπάλων.

Φονεῖται ἐπὶ τέλους καὶ τὴν Ὀφθαίαν, τοῦτο δὲ εἶναι τὸ μεγαλειότερον τῶν ἀμαρτημάτων του. Ναι, ὁ Ἀμλέτος τὴν ἐφόνευσεν, ἀφοῦ πρῶτον παντοίους τρόποις τὴν κατεδυσάνισε. Τὴν περιφρονεῖ, τῇ ἀπευθύνει λόγους βαναύσους φέροντας τὸ ἐρύθλημα ἐπὶ τοῦ μετώπου τῆς δυστυχούς νέας, τῇ φέρεται μετὰ τραχύτητος φερούσης τὰ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της. Ὁ ὑπ' αὐτοῦ φόνος τοῦ πατρός της γίνεται ἡ ἀφορμὴ τῆς παραφροσύνης καὶ τῆς αὐτοκτονίας της. Ἀλλ' ἐνώπιον τοῦ πτώματος τοῦ Πολωνίου, ὁ Ἀμλέτος οὐδαμῶς σκέπτεται περὶ Ὀφθαίας. Τὴν εἶχεν ἤδη λησμονήσει. Ἀλλὰ μὴ ἡγάπησε ποτὲ αὐτὴν ἀληθῶς; Ὁ ἔρως του ἦτο παιδιὰ τῆς φαντασίας, ὡς μαρτυρεῖ ἡ πρὸς αὐτὴν ἐπιστολὴ του, οὐδὲν περιέχουσα ἢ παγετώδεις ἐκφράσεις στερεοτύπου φιλαρεσκείας:

Αὐτὰ εἰς τὸ ὠραῖόν της, τὸ κάτασπρόν της στήθος:

Μπορεῖς 'ς ἀμφιβολίαν νὰ τὸ βάλῃς ἂν τάστρα λάμπουν, ἢ ὁ ἥλιος φέγγει, ἢ ψεύματ' ἢ ἀλήθεια μήπως λέγει, ἀλλ' ὅτι σ' ἀγαπῶ μὴ τ' ἀμφιβάλλῃς.

Ὁ Ἀμλέτος θυσιάζει, ἄνευ τύψεως συνειδότος, τὴν Ὀφθαίαν χάριν τῆς ἀτομικῆς ἀσφαλείας του, — ἐάν ἦτο τῷ ὄντι προσπεποιημένη ἢ παραφροσύνη του, ἐξ ἧς ἐπήγασαν αἱ συμφοραὶ τῆς ἀτυχούς νεάνιδος. Παραφρονεῖ αὕτη, πνίγεται, ἀλλ' ἐκεῖνος οὐδὲ σκέπτεται περὶ αὐτῆς, μόνον δὲ ὅτε βλέπει καὶ ἀκούει ἐν τῷ κοιμητηρίῳ τὸν ἀδελφόν της, τὸν Λαέρτην, ἐκφράζοντα παταγωδῶς τὴν λύπην του καὶ πηδῶντα ἐντὸς τοῦ τάφου, ὥπως περιπτυχθῇ τὴν νεκρὰν ἀδελφὴν του, τότε μόνον ὁ Ἀμλέτος ἀγανακτῶν ἐπὶ τῇ ἐπιδείξει τῆς ἀδελφικῆς ἐκείνης ἀγάπης, ἀνακράζει μετὰ κόμπου:

Τὴν ἀγαπῶσα! Ἀδελφοὶ σαράντα χιλιᾶδες, καὶ ὅλον τῆς ἀγάπης τῶν τὸν ὄγκον νὰ σωρεύσουν, 'ς τὸ ἰδικόν μου τὸ ποσὸν δὲν ἡμποροῦν νὰ φθάσουν!

Καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν Λαέρτην:

Ἐμπρός! εἰπέ μου νὰ ἰδῶ τί δύνασαι νὰ κάμῃς; Νὰ κλαύσῃς; νὰ κομματιασθῇς; τῆς πείνας ν' ἀποθάνῃς; νὰ ξεδιψᾷς μὲ χολήν; Κροκάδειλον νὰ φάγῃς; Ἐγὼ τὰ κάμνω! — Ἡλὸ' ἐδῶ νὰ μᾶς μοιρολογήσῃ! νὰ φοβερίσῃ πῶς πηδᾷ μέσα 'ς τὸν τάφον! — Ἐλα, θάψου μαζὶ τῆς ζωντανῆς καὶ νὰ ταφῶ μαζὶ σου, κ' ἀφοῦ λαλήσῃς περὶ βουνῶν, ἐπάνω μας ἄς ρίξουν χιλιᾶδες στρέμματα τὴν γῆν, ὥστε βουνὸν νὰ γείνη

νὰ καύσῃ τὸ κεφάλι του εἰς τοῦ πυρὸς τὴν ζώνην, ὥστε κοντὰ του 'σάν σπυρὶ νὰ φαίνεται ἡ Ὄσσα! Νά! Λύγια ἦθες; Κ' ἐγὼ νὰ φλυαρήσω ἔξωρω.

Μέχρι τῆς εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἀποδημίας του ὁ Ἀμλέτος ἐφάνετο ὅπως δὴ ποτε ἐπιδιώκων τὸν σκοπὸν τῆς ἐκδικήσεως. Ἀλλὰ μετὰ τὴν ἐπιστροφήν του βλέπομεν αὐτὸν μετὰ νωθρότητος καὶ ἀδιαφορίας παραιτοῦντα τὰ πάντα εἰς τὸ πεπρωμένον:

« Ἄν ἦναι διὰ τῶρα δὲν θὰ ἦναι διὰ κατόπιν. Ἐάν δὲν ἦναι διὰ κατόπιν, θὰ ἦναι διὰ τῶρα. Ἐάν δὲν ἦναι διὰ τῶρα, θὰ ἔλθῃ πάλιν ἡ ὥρα. Τὸ πᾶν συνίσταται εἰς τὸ νὰ ἦναι τίς ἐτοιμος. Ἀφοῦ ὁ ἄνθρωπος δὲν γνωρίζῃ τὸ τί ἀφίνει, τί σηκώνει τὸ πότε θὰ τὸ ἀφήσῃ; »

Εἰς τοσοῦτον δὲ καταλήγει ἐπὶ τέλους ἀδιαφορίας, ὥστε πρὸς εὐχαρίστησιν τοῦ θεοῦ του συγκατανεύει νὰ ἀγωνισθῇ μετὰ τοῦ Λαέρτου ἀγῶνα ξιφασκίας. Εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον συναποθνήσκει ὁ Ἀμλέτος μετὰ τῶν λοιπῶν, οὐδ' ἀποθνήσκει προῶτως, διότι ἀπέγεινεν οἰκτρὸς καὶ δαίμονας.

Ὀράτε ἀπέθανε! . . . Σεῖς ποῦ αὐτὴν τὴν θέαν τὴν βλέπετε καὶ τρέμετε ὄχλοι ἀπὸ τὴν φρίκην, κ' εἰσθε βωβοὶ ἀκροατὰ αὐτῆς τῆς τραγωδίας, καίρην ἂν εἶχα, — ἀλλ' αὐτὸς ὁ μαῦρος δεσμοφύλαξ, ὁ θάνατος, ἐπάνω μου χέρι βαρὺ ἀπλώνει, — Ὡ! εἶχα πράγματα νὰ πῶ! . . . Ἄς ἦναι. Ἀποθνήσκω. Ὀράτε μου, ἀλλὰ ζῆς, καὶ σὺ δικαίως με κ' ἐμένα καὶ τὰ ἔργα μου εἰς ὅσους δὲν γνωρίζουν. . . Τ' ἄλλα καλύπτει σιωπὴ!

Αὗται αἱ τελευταὶ αἱ λέξεις τοῦ Ἀμλέτου. Τοιαύτη ἡ τραγικὴ ἱστορία του, ἱστορία τῆς κατὰπτωσεως μιᾶς εὐγενοῦς ψυχῆς. Εἶδομεν αὐτὸν βέκτην καὶ νωθρὸν, πλήρη ἀποφάσεως καὶ διασταγμῶν, σφόν καὶ παρὰφρονα, εὐσυνείδητον καθ' ὑπερβολὴν καὶ ἀσυνείδητον, πιστὸν καὶ δόλιον, τρυφερὸν καὶ βάνυσον, γενναῖον καὶ πλήρη ἐγωϊσμοῦ συνάμα.

Αἱ τοιαῦται ἀντιφάσεις δὲν δύνανται ἢ νὰ ἐπέλθωσι διαδοχικῶς εἰς τὸν ἄνθρωπον, οὐδ' ἐξηγούνται ἄλλως ἢ ὡς ἠθικῆς παρακμῆς ἀποτελέσματα. Ἀλλ' ὁ ποιητὴς μετὰ τοσαύτης ὀρμητικῆς ταχύτητος κατακρημνίζει τὸν ἥρωά του ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς διανοίας εἰς τὴν ἄβυσσον τοῦ ἐγκλήματος καὶ τῆς παραφροσύνης, ὥστε μόνον διαβλέπομεν τὴν μετάβασιν, αἱ δὲ διαδοχικαὶ ἀντιφάσεις φαίνονται ὡς ταυτόχρονοι εἰς τοὺς ἐκθάμβους ἡμῶν ὀφθαλμούς.

Ἡ κοινὴ παράδοσις ἀποδίδει συνήθως εἰς τὸν Ἀμλέτον τὸν χαρακτῆρα αἰσθηματικοῦ φαντασιολόγου, ὅστις ἀποβλέπει εἰς τὸν Οὐρανὸν καὶ ἀφίπταται ἐπὶ τέλους τῆς γῆς, καθὼ ἀναξίας αὐτοῦ. Ἀλλὰ δὲν εἶναι τοιοῦτος ὁ Ἀμλέτος. Ὁ Σκιασπεῖρος ἀγνοεῖ τὰς νοσηρὰς ἐπιτηδεύσεις τοῦ νεωτέρου ρομαντισμοῦ. Ὁ Ἀμλέτος τοῦ φυτικῶς, ἠθικῶς καὶ διανοητικῶς, ἔχει προσόντα ἀνδρὸς ἰσχυροῦ, ἀλλ' ἔνεκα δυστυχῶν περιστάσεων, καὶ κατὰ συνέπειαν ἀρχικῆς τινος ἀσθενείας ἐν τῷ

δραγανισμῷ του, μετατρέπεται βαθμηδὸν καὶ ἀποβαίνει κακοῦργος ἀληθής. Ἀλλὰ εἶναι ἄξιος οἴκτου καὶ ἄξιος συγχωρήσεως, διότι ὑπέφερε μὲ γάλως καὶ διότι ἠγάπησε τὸν Ὀράτιον, ὃ ἐστὶ τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν ἀρετὴν.

Δ. ΒΙΚΕΛΑΕ.

Ὁ Ἰωάννης Ρουφίνης (Ruffini), οὗτος ἐν τῶν ἐκλεκτοτέρων ἔργων, τὸν Ἰατρὸν Ἀντώνιον, ἀρχὴ μεθ' ἀπὸ τῆς σήμερον δημοσιεύοντες ἐν τῇ «Ἑστία», ἐγεννήθη ἐν Γενούῃ τῆς Ἰταλίας ἐν ἔτει 1807. Τυχὼν ἐξαίρετου ἀγωγῆς καὶ παιδείσεως καὶ ὑπὸ διαπύρου φιλοπατρίας φλεγόμενος, ἐγένετο μέλος τοῦ πολιτικοῦ Συλλόγου τῆς «Νέας Ἰταλίας», ἣν ἔδρυσεν ὁ μέγας Ἰταλὸς πατριώτης Μαρτίνος πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἰταλίας ἀπὸ τοῦ ξενικοῦ ζυγοῦ. Οὕτω δὲ λαβὼν μέρος ἐνεργὸν εἰς τὸ ἐπαναστατικὸν κίνημα τοῦ 1833, ὁ Ρουφίνης ἠναγκάσθη νὰ καταλίπῃ τὸ πατριὸν ἔδαφος, καὶ ἀπῆλθεν εἰς Ἀγγλίαν, ὅπου διήλθε μακρὰ ἔτη, καὶ τοσοῦτον καλῶς προσοικειώθη τὴν γλῶσσαν καὶ τὴν φιλολογίαν τῆς χώρας ταύτης, ὥστε συνέταξεν ἀγγλιστὶ πολλὰ αὐτοῦ συγγράμματα, ἀξιοθύντα λαμπρὰς ἐπιτυχίας. Τῷ 1842 ἐλθὼν ἐγκατέστη ὀριστικῶς ἐν Παρισίῳ. Ἐκ τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ, ἅτινα μετεφράσθησαν καὶ εἰς τὴν γαλλικὴν, ἀνώτερα θεωροῦνται ὡς «Λαυρέντιος Βενόνης», εἶδος αὐτοβιογραφίας τοῦ συγγραφέως, γεγραμμένης μετὰ δυνάμεως, ἣτις καταθέλλει ἅμα καὶ συγκινεῖ τὸν ἀναγνώστην, καὶ τὸ ἐνταῦθα δημοσιεύμενον «ὁ Ἰατρὸς Ἀντώνιος».

Ἐν τῷ προσώπῳ τοῦτο ὁ Ρουφίνης παρουσιάζει μίαν τῶν γενναίων καὶ διαπύρων ἐκείνων ψυχῶν, τὰς ὁποίας δύναται νὰ ἐκκαύσῃ καὶ ἐνθουσιάζῃ πᾶσα εὐγενὴς ὑπόθεσις, καὶ αἵτινες δι' αὐτὸ τοῦτο φαίνονται ὡς προωρισμέναι εἰς τὸ μαρτύριον. Ὡς ὁ συγγραφεὺς τοῦ βιβλίου, εἶνε καὶ ὁ ἱατρὸς Ἀντώνιος πολιτικὸς προγεγραμμένος, ἐξ οὗ φυσικῶς προέρχεται ἡ κατὰ τι ἀνάμεικτος τῆς πολιτικῆς εἰς τὸ διήγημα τοῦτο ὅμως οὐδόλως παραβλάπτει τὴν ὑπόθεσιν τοῦ ἔργου, ἀλλὰ, τοῦναντίον, καθιστᾷ αὐτὴν ἔτι μᾶλλον ἐνδιαφέρουσαν, ὁ δὲ Ρουφίνης ἐγένετο πλειότερον ἔτι ἄξιος τῆς εὐγνωμοσύνης τῆς πατρίδος του, παρουσιάζας, ἔστω καὶ ὑπὸ τὸν ἐλαφρὸν τύπον διηγήματος, εἰς τὴν ἐκτίμησιν τοῦ κοινῶς τὰ παθήματα καὶ τοὺς πόθους αὐτῆς κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους τῆς βαρείας πολιτικῆς δυσπραγίας τῆς Σ. τ. Δ.

Ο ΙΑΤΡΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ

[Μυθιστορία Ἰ. Ρουφίνης.—Μετάφρ. Ἀγγέλου Βλάχου].

Μεγάλοι καὶ Μικροί.

Ὀράτιον τινὰ καὶ θερμὴν ἡμέραν τοῦ Ἀπριλίου 1840, κομψὴ ὁδοπορικὴ ἄμαξα, ἐλαυνομένη ὑπὸ τεσσάρων καλπαζόντων ταχυδρομικῶν ἵππων, παρήρχετο θορυβωδῶς τὴν ὑπὸ τὸ ὄνομα Κορνίς (route de la Corniche) τοσοῦτον γνωστὴν εἰς τοὺς περιηγητὰς ὁδὸν, ἥτις, ἐκτεινομένη κατὰ μῆκος τοῦ δυτικοῦ αἰγιαλοῦ τῆς Ριβιέρης τῆς Γενούης, ἄγει ἀπὸ τῆς πόλεως ταύτης εἰς Νίκαιαν.

Ὀλίγαι τῶν μεγάλων δὶδων τῆς Εὐρώπης εἰσὶ τοσοῦτον γραφικαί, ὀλίγισται δὲ βεβαίως συνεννοεῖ τρία τοιαῦτα στοιχεῖα φυσικῆς καλλονῆς: τὴν Μεσόγειον ἐντεῦθεν, τὰ Ἀπέννινα ἐκεῖθεν, καὶ ὑπεράνω αὐτῶν πᾶσαν τὴν λαμπρότητα τοῦ ἰταλικοῦ οὐρανοῦ. Ἡ χεὶρ τοῦ ἀνθρώπου ἐπράξε πᾶν ὅ,τι δυνατόν, ἂν οὐχὶ ἀμιλλωμένη, ἀλλὰ προσπαθοῦσα καὶ νὰ μὴ ἀσχημίσῃ τὴν φύσιν. Ἀ-

φθονοὶ πόλεις καὶ χωρία, τὰ μὲν ἐπιχαρίτως ἀνακεκλιμένα ἐπὶ τῆς περαιτίας καὶ λούοντα οὐτῶν εἰπεῖν τοὺς πόδας τῶν εἰς τὸ ἀργυρῶδες κύμα, τὰ δὲ κατεσπαρμένα ὡς ποίμνη προβάτων ἐπὶ τῶν πλευρῶν τοῦ ὄρους ἢ χαριέντως ἀναρριχόμενα πρὸς ἀπότομον ῥάχιν· πού καὶ πού μονήρες παρεκκλήσιον, καθισμένον ἐπὶ τῆς ὑψίστης κορυφῆς θαλασσοπληγοῦς σκοπέλου ἢ κρυπτόμενον ἐντὸς δάσους γλοερῶ παρὰ τὴν ὄφρυν κοιλάδος· μαρμάρινα μέγαρα ἢ ἐπαύλεις φαιδραὶ, ὑπεκύπτουσιν πρασίνων ἀμπελώνων, κήπων ἀνθοσφῶν, συστάδων πορτοκαλλεῶν καὶ λεμονεῶν· μυριάδες οἰκίσκων μὲ τοίχους λευκοὺς καὶ πρᾶσινα παρὰθύρα, διεσκορπισμένοι ἐπὶ λόφων ἀγόνων ἄλλοτε, σήμερον δὲ — χάρις εἰς εὐφυὲς σύστημα ἐπαλλήλων ἀνδρῶν — ἐλαιοφύτων μέχρι κορυφῆς πᾶν ἐνὶ λόγῳ ἀνθρώπινον αὐτόθι δημιουργήμα ἐλέγχει τὴν δραστηριότητα καὶ τὸ πνεῦμα φυλῆς ἐξόχως καλλιτέχνου καὶ γενναίως ὑπὸ τῆς φύσεως πεποικισμένης.

Ἡ ὁδὸς ὑπέικουσα εἰς τοὺς ἰδιοτρόπους ἐλιγμούς τῆς ἀκτῆς, εἶνε πολυκαμπῆς καὶ ἀνώμαλος. Ὅτε μὲν ἰσοϋψὴς πρὸς τὴν θάλασσαν, διατέμνει φράκτας ὄξυροινίκων, ἀλῶν καὶ ῥοδοδάφνης· ὅτε δὲ, προσκολλωμένη εἰς τὰ πλευρὰ βουνοῦ ἀποτόμου, καλυπτομένου ὑπὸ πυκνοφύλλου πευκῶνος, αἵρεται εἰς τοσοῦτον ὕψος, ὥστε τὸ βλέμμα διαστάζει ν' ἀναμετρήσῃ τὸ βάθος τῆς ἀβύσσου. Ἐδῶ μὲν εἰσχωρεῖ ὑπὸ στοᾶς διατρυπώσας τὸν βράχον καὶ ἀφανίζομένη πρὸς στιγμὴν, προκύπτει περαιτέρω ἐν μέσῳ εὐρείας ἐκτάσεως γῆς, οὐρανοῦ καὶ θαλάσσης· ἐκεῖ δὲ κάμπτεται αἰφνης καὶ φαίνεται θέλουσα νὰ διασχίσῃ τὸ ὄρος· καὶ περαιτέρω τρέπεται πάλιν ἀντιθέτως οἶονεὶ βαίνουσα νὰ ῥιφθῇ εἰς τὸ πέλαγος. Ἡ ἐκ τῆς ἀπαύστου μετατοπίσεως τοῦ ὁδοιπόρου προκύπτουσα ποικιλία τοῦ τοπίου μόνον πρὸς τοὺς ἀπείρους συνδυασμοὺς τοῦ καλεῖδοσκοπίου δύναται νὰ παραβληθῇ. Ὡ! ποῖν εἰκόνα ἠθέλομεν παραγγάγει, ἂν εἰς τὸ ἱερογράφημα τοῦτο ἠδυνάμεθα νὰ μεταδώσωμεν καὶ ὀλίγον μόνον ἐκ τοῦ ἀληθοῦς χρώματος τῆς χώρας! Δὲν τὸ ἐπιχειροῦμεν ὅμως, διότι αἱ λέξεις ἀδυνατοῦσι ν' ἀποδώσωσι τὴν φωτεινὴν διαφάνειαν τῆς ἀτμοσφαιρῆς ἐκείνης, τὸ γαλανὸν τοῦ οὐρανοῦ, τὸ βαθὺ κυανοῦ τῆς θαλάσσης, τὰς ἡρέμους ἀποχρώσεις, αἵτινες διακρίνουσι τοὺς ἀπείρους κυματισμοὺς τῶν ὁρέων ἐκείνων, ἀναπτυσσομένων κλιμακῶδως εἰς ὕψος. Μόλις ἢ πυξὶς τοῦ Stanfield ἢ τοῦ Azeglio ἠδύνατο νὰ τὸ ἐπιχειρήσῃ.

Ἐν μέσῳ τῆς μαγικῆς ἐκείνης τοποθεσίας ἡ ἄμαξα περὶ ἧς ὁ λόγος παρήλαυνε ταχέια. Ἡτο ὠραῖον ὄχημα, τοιοῦτον ὅποια συνήθως ἐξέρχονται τῶν χειρῶν τῶν ἐν Λονδίῳ ἀμαξοπηγῶν πρώτης τάξεως: ἐλαφρὸν, κομψόν, ἐπὶ καλῶν ἀναπαυόμενον ἐλατηρίων, εὐρὺ, ἄνετον, καὶ οὐδενὸς στερομένου τῶν προσόντων ἐκείνων, ἅτινα μαρ-

τυροῦσι τὴν κοινωνικὴν τάξιν καὶ τὸν πλοῦτον τοῦ κυρίου τῶν. Ἐξώθεν μὲν οἰκόσημον περίπλοκον, οὐτινος ἐδέσποζεν ἐνοπλος χεὶρ, ἀμυδρῶς μόλις ἐν μικρογραφίᾳ εἰκονιζομένη ἐπὶ τῶν στιλπνῶν θυρίδων, ὠρίζεν ἀναμφισβητήτως τὴν θέσιν, ἣν κατεῖχον οἱ ὁδοιπόροι ἐπὶ τῆς κοινωνικῆς κλίμακος τῆς Μεγάλης Βρετανίας· ἐπ' αὐτῆς δὲ τῆς ἀμάξης, θαλαμηπόλος κομψῶς ἐνδεδυμένη καὶ ὑπηρέτης εὐσωμὸς χωρὶς οἰκοστολῆς, καθήμενοι ἀμφότεροι ἐπὶ τῆς ὀπισθίας ἑδρας, κατέφαινον προδήλως πόσον ἐξέτιμων τὰ κάλλη τῆς κύκλω φύσεως, διὰ τοῦ νηδύμου ὕπνου εἰς ὃν ἦσαν βυθισμένοι.

Τὰ ἐντὸς τῆς ἀμάξης δύο πρόσωπα — κύριος ὠρίμου ἡλικίας καὶ κόρη νεαρά, προφανῶς πατήρ καὶ θυγάτηρ — ἐφαίνοντο ἐπίσης ἀπαθεῖς πρὸς τὰς καλλονὰς, αἵτινες ἐπεζήτουν οὕτως εἰπεῖν τὸν θαυμασμόν των. Ἰστία λευκὰ ὀλισθαίνοντα ὡς κίονοι μεγάλοι ἐπὶ τῶν νώτων τῆς θαλάσσης, ὁπωροφόρα δένδρα τοσοῦτον ἀνθοστεφῆ, ὥστ' ἐφαίνοντο ὑπερμεγέθεις ἀνθοδέσμαι μᾶλλον ἢ δένδρα, πεδιάδες ἀπέραντοι πλήρεις κιτρίνου ἀσφοδέλου, κυανῆς ἀνεμῶνης, καὶ λευκοῦ ὀρνιθογάλακτος, γηραιὸι βράχοι, ὧν ἐκάστην ῥαχίδα ἐκόσμουσαν ἄλοι ὑπερύψηλοι, πάντα ταῦτα παρήρχοντο ἐν τάχει ὑπὸ τὰ βλέμματα τῶν ὁδοιπόρων, οὐδόλως ἐλκύοντα τὴν προσοχήν των.

Κρυπτομένη σχεδὸν ἐξ ὀλοκλήρου ὑπὸ σωρὸν προσκεφαλαίων καὶ πεπλωμάτων, ἡ νεαρὰ κόρη κατέκειτο ἐκτάδην καὶ προσεπάθει πάσῃ δυνάμει νὰ κοιμηθῇ· ἀλλὰ καίτοι ὁ κόπος εἶχεν ὠχράνει τὰς παρειάς της καὶ ὁ περὶ τοὺς ὀφθαλμούς της κυανοῦς κύκλος ἐμαρτύρει ἐπαρκῶς ὑπερτάτην ἀναπαύσεως ἀνάγκην, ὁ ὕπνος ἐπέμενε μὴ ἐρχόμενος, ὡς ἐδήλουν τοῦτο εἰς τὸν συνοδοιπόρον αὐτῆς αἱ ἀδιάκοποι ἀλλαγαὶ θέσεως, τὰ βίαια αὐτῆς κινήματα καὶ ψιθυρισμοὶ τινες παιδικῆς ἀνυπομονησίας.

Ἡ νέα ξένη παρίστα θαυμάσιον δείγμα τύπου καλλονῆς οὐχὶ σπανίου ἐν Ἀγγλίᾳ, ἰδίως ἐν τῇ ἀνωτέρᾳ κοινωνικῇ τάξει, καὶ συνενοῦντος χαρακτῆρας ἀσυμφύλους κατὰ τὸ φαινόμενον: ἥθος μεγαλείου, συγγενὲς πρὸς τὴν ἀλαζονείαν, καὶ ἰδανικὴν σχεδὸν ἡμερότητα μορφῆς. Ἡ ἐπὶ τοῦ προσώπου της ἐπικεχυμένη ἐλαφρὰ ἀτονία παρείχεν ἰδιαίτερόν τι καὶ ἀκαταμάχητον θέλητρον εἰς τὴν φυσιογνωμίαν της. Ἡ φύσις, δημιουργήσασα τὴν κόρην ἐκείνην τοσοῦτον ὠραίαν, ἐφάνετο γράψασα: εὐθραυστον ἐφ' ἐκάστου τῶν χαρακτηριστικῶν της. Τὸ λεπτὸν σύμπλεγμα κυανῶν φλεβῶν, αἵτινες διέστίζον τοὺς κροτάφους της, τὸ γαλανὸν χρῶμα τῶν ὀφθαλμῶν της, ἡ διαφανὴς τοῦ δέρματός της χροιά ἀνεμίμνησκον τὴν παροδικὴν λαμπρότητα λεπτοφυοῦς τινος ἀνθρώπου. Ἡ κόρη της, ἥς οἱ ἀνυπότακτοι βόστρυχοι ἐστενοχώρουν πανταχόθεν τὴν ἐκ λεπτῆς κεντητῆς γάλης κομψὴν των φυλακὴν, εἶχε τὸ χρυσί-

ζον ἐκεῖνο χρῶμα, δι' οὗ οἱ Ἰταλοὶ ζωγράφοι ἀσμενίζουσι κοσμοῦντες τὰς κεφαλὰς τῶν Χερουβείμ των. Ἀπλῶς εἰπεῖν, ἡ νεαρὰ κόρη παρίστα ἐν συνόλῳ τὸ χαριέστατον καὶ γοητευτικώτατον θέγμα, ὅπερ εἶδεν ποτε ὀφθαλμός· μορφὴν, ἣν ἤθελε βεβαίως ἐκλέξει ἄγγελος, καταδικασθεὶς νὰ ὑποδυθῇ ἀνθρώπινον σχῆμα: τοσοῦτον μόνον ὑλικὴν, ὥστε νὰ ἐμφανῇ τὸν ἄνθρωπον, τοσοῦτον δὲ διαφανῇ καὶ ἰδανικὴν, ὥστε νὰ διαφαίνεται ἡ οὐρανία του καταγωγή.

Ὁ Σὺρ Ἰωάννης Δάβεν — διότι οὕτως ἐκαλεῖτο ὁ παρὰ τῇ νέᾳ κόρῃ καθήμενος κύριος — ἦτο βυθισμένος εἰς ἄδυστον σκέψιν οὐχὶ τοσοῦτον εὐαρέστων, κατὰ τὰ φαινόμενα, ἀφ' ὧν οὐδὲν ἄλλο κατάρθου νὰ τὸν περισπάσῃ ἢ ὁ ἥχος ξηρᾶς τινοῦ βηχῆς, ἥτις, καίτοι καταστέλλομένη ὅσον τὸ δυνατόν, ἐξήγειρε πάραυτα πᾶσαν τὴν ἀνησυχίαν τῆς πατρικῆς του στοργῆς. Ἐστρέφετο τότε πρὸς τὴν νεαράν του συνοδόν, τὴν ἠρώτα διὰ τρυφερωτάτης φωνῆς, πῶς ἦτο, παρηγόρει αὐτὴν διὰ θωπευτικῶν τινων λόγων, καὶ διηυθέτει τὰ προσκεφαλαία της.

Τὸ ἐξωτερικὸν τοῦ πατρὸς εἶχε τι, καὶ αὐτὸ, τὸ συμπαθές. Πρόσωπον εὐχρουν καὶ σχεδὸν γυναικεῖον, ὀφθαλμοὶ γαλανοί, μέτωπον ὑψηλόν, μόλις σκιαζόμενον ἐκατέρωθεν δι' ἀρχαίων τινων ψαλῶν βοστρύχων, ἐπιμελῶς διατεταγμένων πρὸς τὰ ἐμπρός, ἀνάστημα εὐθὺ, οὐδόλως μαρτυροῦν τὰ πενήκοντα ἔξ ἢ πενήκοντα ἑπτὰ ἔτη τοῦ φέροντος, ὅλον ἐν γένει τὸ ἐξωτερικὸν του ἦτο τοιοῦτον, ὥστε νὰ παρήγῃ εὐάρεστον τὴν πρώτην ἐντύπωσιν. Προσέχων τις ὅμως ὀλίγον, δὲν ἐβράδυνε ν' ἀνακαλύψῃ ἀνωμαλίας ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας ἐκείνης τῆς τοσοῦτον ὀμορφῆς. Τὸ μέτωπον, λευκὸν καὶ λεῖον ὡς μάρμαρον, ἦτο μὲν ὑψηλὸν ἀλλὰ στενὸν καὶ ἀποκλινές, ὡς τὸ Γεωργίου τοῦ Γ' καὶ Καρόλου τοῦ Γ', ἦτο μέτωπον οἰκογενειακὸν καὶ ἐμαρτύρει ἐπιμονὴν, ἀμιλλώμενον ὡς πρὸς τοῦτο πρὸς τὰς ἐστεμμένας κεφαλὰς, ὧν εἶχε τὴν ὁμοιότητα. Οἱ γαλανοὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ ἦσαν πολὺ προσέχοντες καὶ πολὺ στοργγυλοὶ: οἱ ῥῶθινες τῆς λεπτῆς καὶ γρυπῆς του ῥινὸς ἦσαν συνεσφιγμέναι, κατέλεγγεν ἥθος περὶφορὸν καὶ ἀλαζονικόν. Ἡ καθόλου ἐκφράσις τῆς φυσιογνωμίας ἐκείνης ἐφαίνετο δηλοῦσα ὅτι ὁ πηλὸς, ἐξ οὗ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων εἶχον πλασθῇ — οὐδόλως ἐμόλυνε τὴν εὐγένειάν της.

Τὰ παρατεταμένα πλαταγίσματα τῆς μᾶστιγος τοῦ ἡνιόχου, καὶ ἡ ἀντήχησις τοῦ λιθοστρώτου, ἐφ' οὗ μετ' ὀλίγον κυλίσται ἡ ἄμαξα, ἀναγγέλλουσιν ὅτι οἱ ὁδοιπόροι εἰσῆλθον εἰς πόλιν.

Ἐν Αἰ! μεγαλόφωνον τοῦ ἀμαξιστάτου τοῦ ἀριστοκρατικοῦ ὀχήματος καλεῖ τὸν ἀόρατον ἡνιόχον πενιχροῦ διττόχου ἀμαξίου, ἰσταμένου πρὸ τοῦ ταχυδρομικοῦ σταθμοῦ, ἐπιτάσσον εἰς αὐτὸν νὰ παραχωρήσῃ θέσιν εἰς τὴν πλουσίαν ἀ-

μαζαν. Εἴτε δὲ διότι τὸ ἐπὶ τῆς ἀμάξης οἰκόσημον ἐπενήργησε μακρόθεν, εἴτε διότι ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ διτρούχου ἀμαξίου εἶχε καὶ αὐτὸς σπουδαίας υποθέσεις, τὸ βέβαιον εἶνε, ὅτι μόλις ἀκουσθεῖσα ἐξετελέσθη ἡ δοθεῖσα διαταγή, τὸ δὲ κοινωσκαπὲς ἀμάξιον ἀνεχώρησε ταχὺ, ἐλαυνόμενον ὑπὸ τοῦ ἀτηλελήτου τὴν χαίτην ἱππάρχου του, ἀφίνον κύριον τοῦ πεδίου τὸν βαρὺν αὐτοῦ ἀντίζηλον.

Ἡ θαλαμηπόλος καὶ ὁ ὑπηρετὴς καταβαίνουσι τῆς ἐδρας καὶ ἐμφανίζονται εὐλαβῶς πρὸ τῶν θυρίδων. Ἡ ἀσθενὴς ζητεῖ ἐν ποτήριον ὕδατος· τὸ ὕδωρ φέρεται, καὶ ὁ Σὶρ Ἰωάννης προσφέρει αὐτὸ εἰς τὰ χεῖλη τῆς νεάνιδος, ἀφοῦ πρότερον ἔχυσεν ἐντὸς αὐτοῦ ὀλίγας σταγόνας ἐκ μικρᾶς φιάλης. Συνάμα δὲ δύο ἐξ ἐπαγγέλματος ἐπαῖται, ἀνὴρ καὶ γυνὴ γραφικὰ φοροῦντες βράκη, ἀρχίζουσιν ἀπαγγέλλοντες δολιχέρων λιτανείων συμφορὰν, κατὰ τὰς ἑλπίδας εἰς τὸ ὅτι *la madonna e tutti i santi del Paradiso* (ἡ Παναγία καὶ ὅλοι οἱ ἅγιοι τοῦ Παραδείσου) θὰ ἀποδώσουν δεκαπλασίαν τὴν ἐλεημοσύνην *ai buoni benefattori* (εἰς τοὺς καλοὺς εὐεργέτας). Ἡ δεσποινὶς Δάβεν ἀναζητεῖ τὸ χρηματοφυλάκιόν της καὶ ἐγγεμίζει ὀλίγα κέρματα εἰς τὴν πλησίον της γυναικᾶ, ὁ δὲ Σὶρ Ἰωάννης ῥίπτει χαμὰ ἀργυρὰ τινὰ νομίσματα διὰ τὸν γέροντα ἐπαῖτην. Πατὴρ καὶ κόρη ὑπέκλινον βεβαίως εἰς αἰσθημα ἐπίσης ἀξίεπαλλον. Ποία ὄμως διαφορά εἰς τὴν ἔκφρασιν τοῦ αἰσθηματος τούτου! Τὴν διαφορὰν αὐτὴν καὶ οἱ ἐπαῖται τὴν αἰσθάνονται· ἡ μὲν γραῖα ὑποκλίνει καὶ μειδιᾷ, ὁ δὲ γέροντα ἀναλαμβάνει τὸ ἀργύριον καὶ ἀπέρχεται σκυθρωπάζων.

— Πῶς τὸ λέγουν αὐτὸ τὸ μέρος; ἐρωτᾷ ἡ Μὴς Δάβεν.

— Σάν-Ρέμο, τῇ ἀποκρίνονται.

Τὸ ὄνομα αὐτὸ δὲν φαίνεται λίαν ἀρεστὸν εἰς τὸν Σὶρ Ἰωάννην Δάβεν, διότι ἀκούων αὐτὸ συστέλλει τὰ χεῖλη. Ὁ βαρωνέτος ἐξετάζει τὴν ὁδὸν ἀπ' ἐπάνω ἕως κάτω, καὶ ἀποσύρει τέλος τὴν κεφαλὴν του ἐκ τῆς θυρίδος. Ἄν ἐκράτει δὲ σημειώσιν τῶν ἐντυπώσεων του, ἤθελε βεβαίως γράψει εἰς τὸ σημειωματάρειόν του τοιαῦτά τινα: «Σάν-Ρέμο, πόλις παράδοξος τὸ φαίνόμενον· σεναὶ ὁδοί, κακὰ λιθοστρώματα, οἰκίαι ὑψηλαὶ καὶ ἀτακτοί, κάτοικοι ῥακένδυτοι, σμῆνος ἐπαϊτῶν...» καὶ οὕτω καθεξῆς δι' ὅλης σελίδος. Εὐτυχῶς διὰ τὴν ὑπόληψιν τοῦ Σάν-Ρέμο, ὁ Σὶρ Ἰωάννης δὲν ἔγραψε τὰς ἐντυπώσεις του.

Ἐν τῇ μεταξὺ τούτῳ τέσσαρες νέοι ἵπποι εἶχον ζευχθῆ εἰς τὴν ἀμαξίαν· ἀλλὰ κατὰ τὸ λέγειν τοῦ σταθμάρχου, ἡ μακρὰ ἀπόστασις τοῦ προσεχοῦς σταθμοῦ καὶ τὸ ἀνάντες τῆς ὁδοῦ καθίστων ἀναγκαῖον καὶ ἄλλον ἵππον συμπληρωματικόν. Ἀλλ' ὁ ἵππος οὗτος, ὅστις ἔμελλε νὰ παραχρῆσθαι ἐκ πλαγίου, ἐδείξεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς μεγίστην ἀντιπάθειαν πρὸς τὴν θέσιν του. Μεθ' ἱκανὰ δὲ λακτίσματα, κατάρθωσε ν' ἀπαλλαγῇ τῶν ζευγ-

μάτων, καὶ ἐλεύθερος γενόμενος κατήλθεν ἀστραπιαίως τὴν στενὴν ὁδὸν, διωκόμενος ὑφ' ὧν τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν δρομοπαίδων τοῦ χωρίου.

Χάρις εἰς τὰς προσπάθειάς τοῦ βοήθητου ἐκείνου προσωπικοῦ, συνελήφθη τέλος μετὰ διωγμὸν ζωηρότατον, καὶ συρθεὶς θριαμβικῶς ἐξέβηκε πρὸ τῶν ἄλλων τεσσάρων. Ὁ ἡνίοχος κατέλαβε τότε τὴν ἑδραν του, ἐκίνησεν ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν του, δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ, τὴν μακρὰν αὐτοῦ μαστίγα, ἥς ἔκαστον πλατάγισμα ἐκρότησεν ὡς πυροβολισμὸς, καὶ ἡ ἀμαξία ἐκίνησεν ἐκ νέου ἐν μέσῳ θορύβου μεγάλου καὶ ἀκατανοήτων κρυγῶν.

Μετὰ μικρὸν οἱ ὁδοιπόροι μὲς ἔφθασαν εἰς ἀποψιν τοῦ ἀμαξίου, ὅπερ εἶχον ἀπαντήσῃ εἰς Σάν-Ρέμο, καὶ ὅπερ ἀνέβαινε τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὴν μακρὰν καὶ ἀνάντη παραλίαν. Περίργον ἀληθῶς δειγμα τῶν ἐπιτοπίων μέσων μεταφορᾶς ἦτο ἡ παράλυτος ἐκείνη μηχανή, ἡ ῥικνὴ, χωρὶς χρωμάτων καὶ μορφῆς. Βλέπων τις αὐτήν, ἤθελεν ἀπορήσει, πῶς τὰ διάφορά της μέρη συνείχοντο καὶ διετέλουν ἐν ἰσορροπίᾳ.

Τὸ διάστημα ἐμειοῦτο ἐπαισθητῶς μεταξὺ τῶν δύο ἀμαξίων, διότι οἱ τέσσαρες τροχοὶ κατέφθονον τοὺς δύο τοσοῦτον σχεδὸν ταχέως, ὅσον ἤθελε πράξει μέγα ἀτμοκίνητον διωκὸν μικρὸν πλοῖον. Τὸ καλύπτει τὴν ὁδὸν παχὺ στρώμα κοινωροῦ ἐπνίγε τὸν κρότον τοῦ ὀχήματος καὶ τῶν ποδῶν τῶν ἵππων, καὶ καθίστα ἀναγκαῖον τέρως ἔτι τὰς συνήεις διὰ τῆς μαστίγος εἰδοποιήσεις.

Ὁ ἡνίοχος ἐντούτοις οὐδὲν ἔπραττεν. Ὑπέθετε πιθανῶς, ὅτι ὁ διοικὼν τὸ ἀμάξιον θὰ ἐμάντευεν ἀναγκαίως τὴν προσέγγισιν τοῦ μεγαλοπρεποῦς του γείτονος καὶ θὰ ἐλάμβανεν ἐπομένως τὰ μέτρα του· ἢ, ἀσχολούμενος τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰς ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀκρομαστιγίου του, ἦτο τοσοῦτον βυθισμένος εἰς τὴν ἐργασίαν ἐκείνην, ὥστ' ἐλησμονεῖ τὸ καθήκον του. Ὅπως δὲ ποτε, ἡ ἀγγλικὴ ἀμαξία, ἀμα ὑπερβάσα τὴν κορυφὴν τῆς ἀκτῆς, ἤρχισε καλπάζουσα, καὶ καταφθᾶσα προσέκρουσε σχεδὸν εἰς τὸ πενιχρὸν ἀμάξιον, ὅπερ πᾶν ἄλλο προσεδόκα. Καταληφθὲν ὑπὸ πανικοῦ τὸ ἀκτένιστον ἱππάρχον, ἐτράπη τοσοῦτον βιαίως πρὸς τὰ πλάγια, ὥστε, ἂν ἡ χαλιναγωγοῦσα χεὶρ ἦτο ὀλιγώτερον ἰσχυρά ἢ ἐπιδέξις, ἀμάξιον, ἵππος καὶ ἡνίοχος ἤθελον κυλισθῇ ἀφευκτῶς εἰς τὴν θάλασσαν.

Ὁ ὁρμαλὸς τῶν ἐπιθέτων, δι' ὃν ὁ κύριος τοῦ ἀμαξίου ἐχαίρεισε τὴν αἰφνίδιον ἀφίξιν τῶν συνοδοιπόρων του, καὶ ἄτινα ἐκ τοῦ ὀργίλου ἡθους μεθ' οὗ ἐλέχθησαν, δὲν ἠδύναντο νὰ ἐκληφθῶσιν ὡς εὐλογίαι, ἐμαρτύρησαν ἐπαρκῶς τὴν ἀγανάκτησίν του κατὰ τοῦ ἡνίοχου καὶ τῶν ἀγροίκων τρόπων του. Εὐτυχῶς ἡ δεσποινὶς Δάβεν, καίτοι κάτοχος ἄλλως τῆς ἰταλικῆς, δὲν ἐννόει τὴν διαλεκτὸν τῆς Ριβιέρης, καὶ τῆς διέφυγεν οὕτω τὸ

παράδοξον ἐκείνου δειγμα τῆς ἐπιτοπίου εὐγλωτίας.

Ἐνῶ δὲ ἡ σύγκρουσις τῶν δύο ἀμαξίων συνετάραξε μεγάλως τὸ μακρόμαλλον ἱππάρχον καὶ τὸν κύριον τοῦ ἀμαξίου, ὁ περιλάλητος συμπληρωματικὸς ἵππος τῆς ἀμάξης τοῦ Σὶρ Ἰωάννου δὲν ἔμεινε στωϊκώτερος. Εἴτε ὁ τρόμος ὑπῆρξε κολλητικὸς, εἴτε τὸ ζῶον ἔτρεφεν ἰδιαιτέρως τινὰ ἀντιπάθειαν πρὸς τὸν κατήφορον, ἀφ' ἧς στιγμῆς προσέβη τοῦ ἀμαξίου τὸ βῆμά του οὐδὲν ἄλλο ἦτο πλέον, ἢ ἀδιάκοπον κάλπασμα ὑπὸ λακτισμάτων διακοπτόμενον.

Ὁ Σὶρ Ἰωάννης, ὅστις παρηκολούθει ἐναγωνίως ἀπὸ τῆς θυρίδος τὰ παράδοξα τοῦ ζώου κινήματα, ἐσκέφθη τὸ κατ' ἀρχὰς νὰ ἐπερωτήσῃ τὸν ἡνίοχον, ἀλλὰ τὸν ἐκράτησεν ὁ φόβος μὴ ἀφυπνίσῃ αἴφνης τὴν ἀπὸ τοῦ Σάν-Ρέμο ἡμικοιμωμένην θυγατέρα του, σμαρτῶν ἀποτόμως τοὺς ὀλοταχῶς βλίνοντας ἵππους.

Ἀλλ' ὅτε ἡ ἀμαξία ἔφθασεν εἰς τὸ κάτω ἀκρον τῆς ἀκτῆς, ἥτις δὲν ἦτο μακρὰ, καὶ ἡ μὴς Δάβεν ἐξύπνησεν αἴφνης, ὁ Σὶρ Ἰωάννης ἐφώνησεν εἰς τὸν ἡνίοχον νὰ σταθῇ, καὶ διέταξε τὸν Γιάννην, συνοδὸν τῆς θαλαμηπόλου νὰ καταβῇ καὶ νὰ ἴδῃ τί ἔτρεχε.

Ὁ Γιάννης κατέβη, καὶ συνῆψε μετὰ τοῦ ἡνίοχου διάλογον, ὅστις δὲν ἐφαίνετο μέλλων νὰ καταλήξῃ εἰς εὐάρεστον ἀποτέλεσμα. Ὁ ἡνίοχος οὐδὲ συλλαβὴν ἐφαίνετο ἐννοῶν ἐκ τῶν ἐρωτήσεων, ὡς ἀπηύθυνεν αὐτῷ ὁ Γιάννης εἰς οἰκτρὰν ἰταλικὴν γλῶσσαν, ὁ δὲ Γιάννης οὐδὲ συλλαβὴν ἐννοεῖ ἐκ τῶν ἐξηγήσεων, ὡς ἐδίδεν αὐτῷ ὁ ἡνίοχος εἰς διάλεκτον τῆς Ριβιέρης. Ἐκότερος ἐπανελάμβανε τὰς φράσεις του, χωρὶς ὁ ἄλλος νὰ ἐννοῇ τὸ ἐλάχιστον. Ὁ μὲν ἀγγλὸς Γιάννης ἐπέμενε νὰ ζευχθῇ τακτικῶς ὁ ἀνάγωγος ἵππος καὶ νὰ λάβῃ ἄλλος τὴν θέσιν του, ὁ δὲ ἡνίοχος, φλυαρῶν καὶ ἔξιν, ἐπέμενε διαβεβαιῶν ὅτι οὐδεὶς ὑπῆρχε κίνδυνος, ὅτι τὰ λακτίσματα τοῦ παραπληρωματικοῦ ἵππου προήρχοντο ἐκ τοῦ ὅτι τὸ ζεύγμα ἐπληττε τὰς κνήμας του, — πρᾶγμα δυνάμενον νὰ διορθωθῇ ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν.

Ἐπὶ τέλους ἡ ἐκφραστικὴ μιμικὴ τοῦ νέου — μόλις εἰσασατοῦς — ἰταλοῦ ἀπεκάλυψεν εἰς τὸν Γιάννην ἀμυδρὰν τινὰ ἰδέαν τῶν νοημάτων του. Τὸ ὑπὸ τοῦ νέου ἐνδεικνύμενον αἶτιον ἦτο τοσοῦτον προφανὲς μίαν, ἂν οὐχὶ καὶ ἡ μόνη, αἰτία τῆς ταραχῆς τοῦ ἵππου, ὥστε ὁ Γιάννης, κατηχαριστημένος ὅτι δὲν ἠναγκάζετο πλέον νὰ παρατείνῃ τὴν συζήτησιν πρὸς βλάβην τῆς ἀξιοπρεπείας του, ἀπεδέχθη ἐν σπουδῇ τὴν δοθεῖσαν ἐξήγησιν. Ἀνακοινώσας ἐπομένως εἰς τὸν κύριόν του, ὅτι τὰ γινόμενα οὐδὲν ἄλλο ἦσαν ἢ ζήτημα ἱπποσκευῆς, καὶ ὅτι ἐντὸς ὀλίγου τὰ πάντα ἤθελον διορθωθῇ, ἀνεῖρήχθη πάλιν σοβαρῶς εἰς τὴν ἄνετον ἑδραν του πλησίον τῆς μὴς Χούτιν.

Ὁ ἡνίοχος εἶχε ἀρχίσει νὰ ἐπιδιορθῶν, συρίζων, τὸ σφάλμα τῆς ἱπποσκευῆς, ὅτε τὸ ἀμάξιον, ὅπερ εἶχε μείνει ὀπίσω, ἔφθασεν ἐν τῷ μεταξὺ καὶ ἐστάθη πλησίον του, χωρὶς ἐκείνος νὰ τὸ ἀκούσῃ μήτε νὰ τὸ ἴδῃ.

— Αἶ, Πρόσπερος! Ἐκραξέ φωνή τις, πρὸς ἧς τὸν ἦχον ἐπεστράφη αἴφνης ὁ νεκρὸς ἀμαξηλάτης. καὶ ἀνυψώσας τὸ βλέμμα ἀπεκαλύφθη ἐν σπουδῇ, τί διέβολον ἐπαθεὶς σήμερον; Ξεύρεις, ἀνόητε, ὅτι ὀλίγον ἐλειψέ νὰ με ῥίψῃς εἰς τὴν θάλασσαν;

— Νὰ ρίξω τὴν εὐγενεῖα σου εἰς τὴν θάλασσαν! ἀνέκραξεν ὁ Πρόσπερος δυσηρεστημένος συγχρόνως καὶ στενοχωρημένος. Ἡ εὐγενεῖα σου ἔξερεις, πῶς θὰ εἶχα καλλίτερα νὰ πνιγῶ χίλιαις φοραῖς. Ἀλλ' αὐτὸ δὲν εἶνε τὸ ἀμάξι σου, ἀφέντη! Ποῦ νὰ πάγῃ ὁ νοῦς μου πῶς ἦσουν μέσα!

— Τί ἔχει νὰ κάμῃ; ἀπήντησεν ὀργίλῃ ἡ φωνὴ τοῦ προσώπου, ὅπερ ἀπεκάλει ἀφέντην ὁ Πρόσπερος. Τί σημαίνει ἂν ἡμουν ἐγὼ ἢ ὁ Σουλτάνος; Πῶς τολμᾷς νὰ παίζῃς μετὰ τὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων; Τὸ καθήκον σου εἶνε νὰ φροντίζῃς, ὥστε τὰ ἄλογα τὰ ὁποῖα ὀδηγεῖς νὰ μὴ φέρουν εἰς κίνδυνον τὴν ζωὴν ἡσύχων καὶ εἰρηνικῶν ἀνθρώπων. Καταλαμβάνεις;

Ὁ Πρόσπερος, ταπεινὸς γενόμενος, ἐξεδήλωσεν ὅλην αὐτοῦ τὴν λύπην, καὶ ὑπεσχέθη νὰ πράξῃ τὸ κατὰ δύναμιν ἵνα μὴ πλέον ἐπαναληφθῇ τὸ αὐτό.

— Πολὺ καλὰ· ἀλλὰ τί εἶδους ἄλογον ἔχεις αὐτοῦ; ἐξηκολούθησεν ἡ φωνή.

Ἡ δὲ χεὶρ τοῦ λαλοῦντος ἐδείκνυε τὸν συμπληρωματικὸν ἵππον.

— Εἶνε καινούριος ζῶο, ἀφέντη. Μόλις χθὲς ἐμβῆκε εἰς τὸν σταῦλον. Εἶνε ἄλλο ζῶο!

— Ζωηρόν; Μὴ χειρότερον! εἶνε τὸ ἀθλιέστερον ζῶον ποῦ εἶδα ποτὲ μου· ζῶον λυσσαμένον, ποῦ δὲν ἔπρεπε ποτὲ ὁ αὐθέντης του νὰ τὸ βάλῃ νὰ τραβᾷ χριστιανούς ἀνθρώπους. Εἶνε τόρα ἕνα τέταρτον ποῦ τὸ παρατηρῶ. Ἀκούσε με, Πρόσπερε, ἐνόσω ἔχεις ἀκόμη καιρὸν, ἀντὶ νὰ τὸ δένης, λύσε το καλλίτερα, καὶ ἄφες το νὰ γυρίσῃ μόλιον τοῦ εἰς τὸ Σάν-Ρέμο.

Ἄν ὁ Πρόσπερος ἦτο πεντηκοντούτης καὶ δεδοκιμασμένος πλέον ἡνίοχος, θὰ ἤκουε πιθανῶς τὴν συμβουλὴν. Ἀλλ' ὁ Πρόσπερος, ὡς εἵπομεν, ἦτο νέος, θαρραλέος, πλήρης πεποιθήσεως εἰς τὴν ἰσχὺν τῶν βραχιόνων του, καὶ φιλοδοξίαν ἔχων νὰ θεωρῆται ὡς ἡ κραταιότερα πυγμὴ καὶ ὁ ἀσφαλέστερος ὀφθαλμὸς μεταξὺ τῶν ἀμαξηλάτῶν τῆς ὁδοῦ ἐκείνης. Ἀποπέμπων ἵππον κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, θὰ ὁμολόγει ἀπλῶς ὅτι δὲν ἠδυνήθη νὰ τὸν δαμάσῃ, τὴν ὁμολογίαν δὲ ταύτην ἀπηγόρευον εἰς τὸν Πρόσπερον ἡ φιλοτιμία καὶ ἡ φιλοδοξία του. Οἱ ἡνίοχοι ἔχουσι καὶ αὐτοὶ τὴν φιλοτιμίαν των, ἀπαράλλακτα ὡς οἱ ἡνιοχοῦμενοι.

Ἀπὸν τῆς λοιπὸν ὁ Πρόσπερος μετὰ τινος ἀταρκείας :

— Μέσα ἔστ' ὁ δρόμος νὰ τὸ ἀφήσω, ἀφέντη; καὶ ποῦ θὲ νὰ ῥῆς τὸ σπῖτι, ποῦ εἶνε ζῶο χθεσινὸ ἀκόμη; Καὶ ὁ ἀφέντης μου ὕστερα, τί θὰ μοῦ κάμῃ! Δὲν εἶνε τίποτε! Ἐξηκολούθησεν εὐθυμότερος ὁ Πρόσπερος. Κλωτσούσε, βέβαια, πῶς νὰ μὴν κλωτσῇ μ' αὐτὸ τὸ ξύλο μέσ' ἔς τὰ πόδια του. Κύτταξε, ἀφέντη, λιγάκι νὰ τοῦ ἀναλύσω τὰ λουριά καὶ νὰ τοῦ στερεώσω τὸ ξύλο, καὶ θὰ πηγαίῃ σὰν ἀνάκι.

— Τὸ κάτω κάτω, σὺ ἔξυσε, . . . κάμε ὅ, τι πρέπει, ἐπανέλαβεν ἡ φωνή. Ἔχε ὅμως τὸν νοῦν σου καὶ κύτταξε, ὅταν θὰ μὲ περάσῃς, νὰ μὴ πέσης ἐπάνω μου, καὶ μὲ ρίψῃς εἰς τὴν θάλασσαν.

Αἱ τελευταῖαι αὗται λέξεις ἐλέχθησαν φαιδρῶς, ὁ δὲ ἀμαξήλατης, ἀποδεχθεὶς μετ' ἱλαροῦ γέλωτος τὴν γενομένην αὐτῷ σύστασιν, ἐπέδειξε τοὺς λευκοὺς τοῦ ὀδόντος καὶ ἐχαιρέτισε βαθέως κατ' ἡν στιγμὴν ἀνεχώρει τὸ δίτροχον.

Ὁ διάλογος οὗτος, ὅν φυσικῶς δὲν ἐνόησαν οἱ Ἀγγλοὶ ὁδοιπόροι, διήρκεσε μόλις δύο λεπτά, διότι ἀμφότεροι οἱ συνδιαλεγόμενοι ἐξεφράζοντο ταχέως καὶ κατηγορικῶς.

Ἡ φωνὴ τοῦ ἀοράτου προσώπου εἶχεν ἀξιοσημείωτον εὐκαμψίαν καὶ ἡχηρότητα, ἐπρόφρε δὲ χρωματίζουσα καὶ αὐτὰ τὰ ἐλάχιστα τοῦ λόγου. Λέγοντες ἀοράτου, ἐννοοῦμεν ὅτι οἱ ὁδοιπόροι τῆς ταχυδρομικῆς ἀμαξίας δὲν ἠδύναντο νὰ τὸ ἴδωσι, διότι τὰ δύο ὀχήματα ἵσταντο τὸ ἐν πρὸ τοῦ ἄλλου, καὶ οἱ ὀπισθεν ἱστάμενοι οὐδὲν ἄλλο ἠδυνήθησαν νὰ ἴδωσιν, ἢ τὴν χεῖρα μόνον τοῦ ὑπὸ τὴν κορυφὴν τοῦ ἀμαξίου κρυπτομένου προσώπου, ὅτ' ἐξέτεινεν αὐτὴν ἵνα δείξῃ τὸν ἵππον.

Ἄμα ὡς ἀνελύθησαν τὰ λωρία, ἡ μεγάλη ἀγγλικὴ ἀμαξία κατέφθασε πάλιν καὶ ὑπερέβη ταχέως τὸ δημοκρατικὸν ἀμάξιον. Ἀλλ' αὐτὴν τὴν φορὰν ἐτροπιδίζον πλέον συγκρατούμενοι οἱ ἵπποι τῆς, καὶ ὁ Πρόσπερος ἐφρόντισεν ἐγκαίρως ν' ἀναγγεῖλῃ τὸ πᾶγμα δι' ὅλης τῆς δυνάμεως τοῦ λάφυγγος καὶ τῆς μάστιγός του.

Ἀπολειφθέντος ὀπίσω τοῦ ἀμαξίου, ὁ Σὶρ Ἰωάννης ἀνέπνευσεν ἐλαφρότερα. Περίεργον ἀληθῶς, ἀλλ' ὁ βαρωνέτος εἶχε συλλάβει προσωπικὴν ὁλως κατὰ τοῦ διτρόχου ἀντιπάθειαν, καὶ ἤλπισεν ὅτι δὲν ἤθελε πλέον τὸ συναντήσῃ. Ἐλησμόνει ὅμως, ὅτι ὑπάρχει παροιμία καὶ αὐτῶν τῶν σταυροφοριῶν ἀρχαιοτέρα: ἄλλαι μὲν βουλαὶ ἀνθρώπων, ἄλλα δὲ θεὸς κελεύει. Ὁ δυσάγωγος ἵππος ἐφέρετο καλῶς, τὸ γε νῦν ἔχον, καὶ ἡ μὲς Δάβεν εἶχεν ἀποκοιμηθῇ βαθέως. Οὕτω δὲ, οὐδεμίαν πλέον ἔχων ἀφορμὴν ἀνίας ἢ ἀνησυχίας, ὁ Σὶρ Ἰωάννης ἐπανέπεσεν εἰς τὸν πρῶτον τοῦ βεμβασμῶν, ὅστις μετὰ τινος στιγμῆς, καὶ μ' ὀλίγην τοῦ Σὶρ Ἰωάννου τὴν ἀντίστασιν, μετεβλήθη εἰς βαθυτάτον ὕπνον.

Μετ' ὀλίγον ὅμως ἡ ὁδὸς, ἣτις ἐπὶ τινὰ χρόνον ἦτο ἀνάντης μετεβλήθη εἰς κατήφορον: τὰ λωρία τῶν ἵππων ἄτινα τέως ἦσαν τεταμένα, ἐγένοντο χαλαρὰ καὶ τὸ κατάρκτον ἐκείνο ξύλον ἤρχισε πάλιν πληττον τὰς κινήμας τοῦ δυσάγωγου ἵππου. Δύο τρία λακτίσματα ἀνήγγειλαν ἐφιστάμενον τὸν κίνδυνον, ὅστις ἠϋξανε ὀλονέν, ὅσῳ ἠϋξανε καὶ ἡ μανία τοῦ ἵππου. Ὁ Πρόσπερος ἐνόησεν, ὅτι ἐντὺς ὀλίγου δὲν θὰ ἠδύνατο πλέον νὰ χαλινωγῇ τὸν ἵππον καὶ συνέλαβε τὴν ἰδέαν ν' ἀφήσῃ τοὺς χαλινούς ἐλευθέρους. Κροταλίσας τὴν γλῶσσάν του καὶ χαλάσας τοὺς χαλινούς, παρώξυνεν εἰς τάχος τοὺς ἵππους του, προσέχων μόνον εἰς τὰς ἀνωμαλίας τῆς ὁδοῦ, καὶ ἀποφεύγων πάντα κλονισμὸν αἰφνίδιον, ὅστις ἠδύνατο ν' ἀποβῇ ὀλέθριος.

Ἦτο ἡ μόνη ἀληθῶς ὑπολειπομένη ἐλπίς σωτηρίας, καὶ ἡ ἐπιτυχία θὰ ἦτο πλήρης, ἂν ὁ Σὶρ Ἰωάννης δὲν ἐξηγείρετο αἰφνης ἐν λεπτὸν πρὸ τοῦ δέοντος. Ἡ ἀληθὴς τῶν πραγμάτων κατάστασις εἶχεν ἀσκήσει ὀδυνηρὰν ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ ἵππου τοῦ βαρωνέτου. Εἶχε διαρκῶς ὀνειρευθῇ ἀφηνιῶντας ἵππους, καὶ ἀφυπνισθεὶς τεταραγμένος, προσέκυψε τῆς θυρίδος καὶ ἐφώνησεν εἰς τὸν ἀμαξήλατὴν νὰ σταθῇ.

Ὁ θόρυβος ἀφύπνισε τὴν δεσποινίδα Δάβεν, ἣτις περίφοβος καὶ αὐτὴ ἤρξατο βάλλουσα τρόμου κραυγὰς. Αἱ παραγγελίαι αὐταὶ καὶ αἱ κραυγαὶ παρέτρεψαν ἐπὶ στιγμὴν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ τὴν προσοχὴν τοῦ δυσυχοῦς Προσπέρου, καὶ τόσον μόνον ἤρκεσε κατὰ τὴν κρίσιν ἐκείνην στιγμὴν. Εἰς τῶν ὀπισθίων τροχῶν διήλθεν ἐπὶ λίθου, ἡ ἀμαξία ἀνεπήδησεν ὡς ἂν ἤθελε νὰ πετάξῃ, καὶ κλονισθεῖσα ἐπὶ στιγμὴν ἐπὶ τῆς ὀφρύος τῆς ὁδοῦ, ἀνετράπη μετὰ τῶν ἵππων.

Ὅσον φοβερὰ καὶ ἂν ὑπῆρξεν ἡ καταστροφὴ, ἠδύνατο νὰ γείνῃ ἔτι φοβερωτέρα. Ἡ ὁδὸς ὀλίγους μόνον πόδας ἦτο ὑψηλοτέρα τῆς παραλίας, παχὺ δὲ ἄμμου στρώμα ἡπλοῦτο εὐτυχῶς ἐκεῖ καὶ κατέστησεν ἥττον ἐπαισιθητὴν τὴν πτώσιν. Εὐτυχῶς ὁ Σὶρ Ἰωάννης δὲν εἶχεν ἐξυπνήσει ἐνωρίτερον ἄλλως τὸ δυστύχημα ἠδύνατο νὰ ἔχῃ πολὺ σπουδαιότερας συνεπείας.

Ἐνῶ ἡ μὲς Χούτσινς, τεταραγμένον ἔχουσα τὸ πνεῦμα καὶ ἀνάστατον τὴν ἐνδυμασίαν τῆς, μετὰ τὴν ἐναέριον αὐτῆς πτήσιν, ἀνεγείρεται ὅσον δύναται ταχύτερον, καὶ ἐκπλήττεται ὅτι εἶνε σῶα. Ἐνῶ ὁ Γιάννης, σοβαρὸς καὶ ἀξιοπρεπὴς ὅσον οὐδέποτε, μ' ὅλην τὴν ἐπὶ τῆς ῥινόσ του πληγὴν, ἐξ ἧς ῥέει ἀφθονον τὸ αἷμα, ἐξάγει μιᾶς τῶν θυρίδων τὸν Σὶρ Ἰωάννην, ὅστις φαίνεται ἐντελὴς ἀβλαβής. Ἐνῶ καὶ οἱ τρεῖς τῶν ἐνοῦντες τὰς προσπαθείας αὐτῶν, ἀγωνίζονται νὰ ἐξαγάγῃσι τῆς ἀνατετραμμένης ἀμαξίας τὴν λιπόθυμον μὲς Δάβεν. Ἐνῶ, ἀπελπισὶ καὶ ἐνῆς ὁ Πρόσπερος ἀφίνει τοὺς ἵππους τοῦ λακτίζοντας καὶ παρακρούοντας ἐπὶ τῆς ὁδοῦ καὶ φαίνεται πεσὼν ἐκ τῶν

νεφῶν μάλλον ἢ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ, τὸ ἄθλιον ἐκεῖνο μικρὸν ἀμάξιον φαίνεται εἰς μικρὰν ἀπόστασιν καταβαίνον τὸ ὅρος, ταχὺ ὡς καταιγίς. Ἀφηνίασεν ἄραγε καὶ τὸ ἱππάρκτιον τοῦ ἡ μὴ ὁ δὲ δὴ γῶν αὐτὸ ἀνήκει εἰς τὴν σπανίαν ἐκείνην κλάσιν τῶν ἀνθρώπων οὓς μεθύσκει ἡ ἐλπίς, ὅτι δύνανται νὰ παράσχῃσι βοήθειαν εἰς κινδυνεύοντας, καὶ καθιστᾷ αὐτοὺς ἀναισθήτους πρὸς ὁλονδῆποτε προσωπικὸν κίνδυνον;

Τοῦτο μετ' ὀλίγον θὰ ἴδωμεν.

— Εἶνε κανεὶς πληγωμένος; ἐφώνησεν ὁ κύριος τοῦ ἀμαξίου, ἅμα φθὰς εἰς τὸν τόπον τοῦ δυστυχήματος. Ἡμπορῶ νὰ σᾶς φανῶ χρήσιμος; Εἶμαι ἱατρός.

Συγχρόνως δὲ ἐξῆλθε τοῦ ἀμαξίου καὶ προῦχώρησε πρὸς τὸν ὄμιλον, ὅστις ἐκύκλου τὴν μὲς Δάβεν, ἀνὴρ ὑψηλός, μελάγχρους, μαυρογένειος, φέρων πῖλον ὀξὺν καὶ πλατύγυρον, — μορφὴ τέλος, ἢ ἂν ἀπῆντα ὁ Σὶρ Ἰωάννης κατ' ἄλλην περίστασιν, ἤθελε πάρκνυται ἐγείρει τοὺς λύκους τῶν δύο πιστολιῶν, ἅτινα ἔφερε πάντοτε μαζὺ του, ἀφ' ὅτου ὁδοιπόρει διὰ τῆς κλασικῆς τῶν ληστῶν χώρας.

Ὅπως δῆποτε ὁ βαρωνέτος, ὅστις οὐδὲ συλλαβὴν ἐνόησε τῆς ἰταλικῆς γλώσσης τοῦ ξένου, ἠρέσθη κατ' ἐκείνην τὴν περίστασιν ἀτενίσας ἐπὶ τὸν νεήλυδα βλέμμα ἐκπλήξεως συνάμα καὶ δυσπιστίας, ὅπερ ἐφαίνετο λέγον: Ποῖου εἵδους ὃν εἶνε αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος;

Ἡκιστα πτοηθεὶς ἐκ τῆς δεξιώσεως ταύτης, ὁ ξένος παρήλθε πρὸ τοῦ Σὶρ Ἰωάννου, ἐγονυπέτησε πρὸ τῆς νεάνιδος, ἣτις κατέκειτο ἐξηπλωμένη ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ, καὶ προσεπάθει νὰ ἐξετάσῃ τὸν σφυγμὸν τῆς, ὅτε ὁ Σὶρ Ἰωάννης, μὴ κατ' ἐκείνην τὴν πρόθεσιν τοῦ ἐπλησίασεν ὀρμητικῶς εἰς αὐτὸν, ὥστε θέλων νὰ τὸν διώξῃ ἐγγύθεν τῆς κόρης του.

— Εἴθε τρελλός; ἀνεφώνησεν ἰταλιστὶ ὁ ξένος. Εἶμαι ἱατρός, σᾶς λέγω, ἐξηκολούθησε λέγων γαλλιστὶ καὶ εὐθὺς ἀμέσως, ὡς ἂν ἡ μορφὴ τοῦ βαρωνέτου ἔφερε κατὰ δὴλον τὴν σημαίαν τῆς Μεγάλης Βρετανίας, προσέθηκεν ἀγγλιστὶ: Did you not hear me say that I was a physician? (Δὲν ἠκούσατε ὅτι σᾶς εἶπα ὅτι εἶμαι ἱατρός;)

Ὁ ἥχος τῆς μητρικῆς τοῦ γλώσσης ἐπήνεγκε τέλος εἰς τὸν ἐγκέφαλον τοῦ Σὶρ Ἰωάννου καθαράν καὶ σαφὴ τῶν πραγμάτων ἀντίληψιν, καὶ ἀμυδρὸν παρηγορίαν φῶς ἀνέτειλεν ἐπὶ τὴν καρδίαν του. Διότι τέλος πάντων, ἱατρός πρόχειρος ἐν τοιαύτῃ περιστάσει, καὶ ἱατρός ὀμιλῶν ἀγγλικὰ — ὅσον ἄλλως καὶ ἂν ἦνε ἀσυμβίβαστον τὸ ἐξωτερικόν του πρὸς τὰς περὶ τοῦ medical gentleman ἐρριζωμένας ἰδέας τοῦ Σὶρ Ἰωάννου — εἶνε κάτι τι, καὶ ὁ βαρωνέτος ἀναγκάζεται νὰ τ' ὁμολογήσῃ.

Ὁ ἱατρός, νομίζων φαίνεται ὅτι οἱ λόγοι του

δὲν εἶχον ἀνάγκην ἄλλης περαιτέρω ἐξηγήσεως, ἤρχισεν ἐξετάζων τὸν σφυγμὸν τῆς νεάνιδος, ἀφαιρῶν τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς τῆς, καὶ παρατηρῶν αὐτήν. Οὐδεμίαν ὑπῆρχεν ἐπ' αὐτῆς πληγὴ, οὐδὲ καὶ μὴ μὴ ὥλωψ. Τὸ στῆθος εὕρισκετο ἐπίσης ἐν καλῇ καταστάσει, καὶ ἡ ἀναπνοή, καὶ τοὶ ἀσθενῆς, ἦτο τακτικὴ.

— Ἀρκεῖ νὰ μὴ ἐταράχθῃ ὁ ἐγκέφαλος! ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν ὁ ἱατρός.

Καθ' ἣν δ' ἀκριβῶς στιγμὴν ἔσσει τὴν κεφαλὴν, τοιαῦτα διαλογιζόμενος, οἱ ὀφθαλμοὶ του συνήντησαν τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ Σὶρ Δάβεν, καὶ κατεῖδεν εὐθὺς ὅλην τὴν ἐπὶ τῆς φυσιογνωμίας ἐκείνης ἐντετυπωμένην φοβερὰν ἀγωνίαν.

— Μὴν ἀνησυχεῖτε περὶ τῆς θυγατρὸς σας, εἶπεν ὁ ἱατρός, προλαμβάνων τὴν ἐρώτησιν καὶ μαντεύων εὐθὺς τὸν μεταξὺ τῶν δύο συγγενικῶν δεσμών. Εἶναι ἀπλὴ λειποθυμία. ἡ κυρία θὰ συνέλθῃ ἀμέσως.

Ἐνῶ δὲ ὁμίλει ἔστυρεν ἐκ τοῦ θυλακίου του μικρὸν χειρουργικὸν ἐγκόλπιον, κ' ἔλαβεν ἐξ αὐτοῦ μεγάλην ψαλίδα.

— Πάρτε, εἶπε, δίδων αὐτὴν εἰς τὰς τρεμύσας χεῖρας τῆς μὲς Χούτσινς, καὶ ξεσφίξατε τὴν κυρίαν σας. ἐγὼ τρέχω εἰς τὴν θάλασσαν νὰ πάρω ὀλίγον νερόν. Κόψατε ὅλα, σᾶς παρακαλῶ, καὶ προσέξατε μόνον νὰ μὴ τὴν κινήσετε.

Μὴ περιμένων δ' ἀπάντησιν, ὁ ἱατρός ἀπομακρύνεται, πληροῦ τὸν πῖλον τοῦ ὕδατος κ' ἐπανέρχεται αὐθωρεῖ. Πᾶσά του κίνησις εἶνε ταχεῖς, ἀλλὰ καὶ ἀσφαλής. καὶ τοὶ δὲ φαίνεται προδήλως τεταραγμένος, πράττει καὶ λέγει πάντα εὐσταθῶς, ἡρέμα, σπουδάζων, ἀνευ ταραχῆς ἢ βίας.

Ὅτ' ἐπανῆλθε, παρατηρεῖ τοὺς ἵππους συνταρασσομένους χαμαὶ καὶ τὸν Πρόσπερον ἀκίνητον.

— Κόψε τὰ λουριά! κράζει πρὸς αὐτὸν διὰ φωνῆς ἐπιβαλλούσης ὑπακοῆς. Κόψε, καὶ γρήγορα! ἀκούεις;

Ἐξακολουθεῖ δὲ νὰ τὸν ἀτενίζῃ, μέχρις οὗ ὁ δυστυχὴς ἡνίοχος, ἐνῆς ὡς ὁ ἀνέλιχτος ἀρλετίνος τῆς ἰταλικῆς κωμωδίας, ἀποφασίζει νὰ χῶσῃ τὴν χεῖρα του εἰς τὸ θυλάκιον τῆς ἐφεστρίδος του, ἵν' ἀναζητήσῃ τὸ μαχαίριόν του.

Ὁ ἱατρός ἐρράντισε διὰ ψυχροῦ ὕδατος τὸ πρόσωπον καὶ τὸν τράχηλον τῆς μὲς Δάβεν, κ' ἐπέθηκε βρεγμένον μανδύλιον ἐπὶ τοῦ μετώπου τῆς, ἐνῶ ἡ μὲς Χούτσινς τῇ ἐδίδεν ἄλλατα ν' ἀναπνεύσῃ καὶ ἐτριβὲ τὰς χεῖράς τῆς δι' ὕδατος τῆς Κολωνίας. Ἀλλὰ μ' ὅλα ταῦτα ἡ νεάνις ἔμενεν ἀναισθητός, καὶ καθίστατο πρόδηλος ἡ ἀνάγκη δραστηριωτέρου φαρμάκου πρὸς ἀνάκλησιν τῶν αἰσθησέων.

Ὁ ἱατρός ἔλαβε καὶ πάλιν τὸ ἐγκόλπιον του, καὶ πρὸς μεγίστην κατὰ πλῆξιν τοῦ Σὶρ Ἰωάννου ἀνεζήτησεν ἐντὸς αὐτῆς νυστήριον.

Εὐτυχῶς τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡ μὲς Δάβεν ἠνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς.

— Πατέρα! εἶπε δι' ἀσθενοῦς φωνῆς.
 Ὁ Σὶρ Ἰωάννης ἔκυψε πρὸς αὐτὴν μετὰ στοργῆς.

— Τί εἶνε παιδί μου;
 — Ὡ! τὸ πόδι μου! πῶς μὲ πονεῖ τὸ πόδι μου!

— Ποῖον; ἠρώτησεν ὁ Ἰταλός.
 Ἡ νέα ἀγγλίς προσεῖδε μετὰ τινος ἐκπληξέως τὸν νέον, εἶτα δὲ, δεικνύουσα εἰς αὐτὸν τὸν δεξιὸν τῆς πόδα,
 — Αὐτό! εἶπε.

Μόλις ἐρρίθησαν αἱ λέξεις αὗται καὶ ὁ ἱατρὸς λαβὼν τὴν μεγάλην του ψαλλίδα, ἔκοψεν ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ τὸ κομψὸν ὑπόδημα καὶ τὸ λεπτοφυὲς περικνήμιον, καὶ ἐρύκνυσε μικρὸν ἀλαβόστρινον πόδα ὡσεὶ χυμένον διὰ τὴν φορὰ τῆς Στακτοπαί-
 παλης τὴν εὐμαρίδα ἀλλὰ φοβερὰ παραμεμορφωμένον.

Πλὴν δὲ τούτου ἡ κνήμη εἶχε θραυσθῇ ὀλίγον ὑπεράνω τοῦ ἀστραγάλου. Τὴν ἐπιπλοκὴν ταύτην ἐμάντευσε μᾶλλον ἢ εἶδεν ὁ ἱατρὸς καὶ ταχὺς ὡς ἡ διάνοια ἐρρίψεν ἐν κάλυμμα ἐπὶ τοῦ πληγωμένου μέλους, ὥστε νὰ κρύψῃ αὐτὸ ἀπὸ τοῦ πατρὸς καὶ τῆς κόρης, λέγων ἀταράχως.

— Ἀπλοῦν στραγγάλισμα! ὀδυνηρὸν κάπως, ἀλλ' ὄχι καὶ σπουδαῖον. Μοῦ χρειάζονται ὅσα μανδήλια ἡμπορεῖτε νὰ μοῦ δώσετε· προσέθηκε βλέπων κύκλῳ του.

Χειρόμακτρα παντὸς μεγέθους καὶ πάσης ποιότητος ἐξήχθησαν πάραυτα ἐκ τῶν θυλακίων τῶν παρισταμένων.

— Ἀρκεῖ! ἀρκεῖ! ἀνέκραξεν ὁ ἱατρὸς μειδιῶν πρὸς τὸν ἀπροσδόκητον ἐκείνον κατακλυσμόν. Μ' αὐτὰ τῶρα θὰ κάμωμιν ἓνα προσωρινὸν ἐπίδεσμον, ὁ ὁποῖος θ' ἀνακουφίσῃ κάπως τὴν κυρίαν. Καὶ ἤρχετε νὰ περιδένῃ ἐπιμελῶς τὸν ταλαί-
 πωρον μικρὸν πόδα.

— Τώρα, κυρία, εἶπε, πρέπει νὰ σᾶς εἰδοποιήσω ὅτι εἶνε σπουδαϊότατον νὰ μείνετε ὅσον τὸ δυνατόν ἀκίνητος. Εἶμαι ἡναγκασμένος νὰ σᾶς ἀφήσω πρὸς στιγμὴν, διὰ νὰ ὑπάγω νὰ φέρω ὅ, τι χρειάζεται πρὸς ἐντελὴ ἐπίδεσιν τοῦ ποδὸς σας. Τοῦτο πρέπει νὰ γείνη πρὶν ἀλλάξῃτε αὐτὴν τὴν θέσιν, ἡ ὁποία τόσον σᾶς στενοχωρεῖ. Μοῦ ὑπόσχεσθε νὰ μὴ κινηθῇτε κατὰ τὴν ἀπουσίαν μου;

— Μάλιστα! ἀπήντησεν ἡ Μὲς Δάβεν, εὐγνωμόνως μειδιῶσα.

Ὁ ἱατρὸς ἠγέσθη ταχὺς καὶ ἐκίνησε ν' ἀναχωρήσῃ, ὅτε στρεφόμενος αἰφνης πρὸς τὸν Γιάννην, ὅστις ἵστατο ὀρθὸς πλησίον του, κατηφῆς καὶ περίλυπος, κωμικὸς δὲ σχεδὸν ὑπὸ τοὺς μῶλω-
 πας τῆς μορφῆς του,

— Δὲν κρατεῖς, τῷ εἶπε, αὐτὴν τὴν ὀμπρέλλαν δι' ὀλίγας στιγμᾶς, ὥστε νὰ κάμνῃς σκιάν εἰς τὴν κυρίαν σου;

Εἶτα δ' ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του, καὶ πη-

δήσας εἰς τὸ ἀμάξιόν του ἐκίνησεν ἐλαύνων καλῶς τὸ ἐλεεινὸν του ἱππάριον.

(Ἐπεται συνέχεια)

ΟΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

[Ἐκ τῶν τοῦ Gaston Tissandier].

Οἱ ἱατροί

Εἰσερχόμενοι εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἐν Παρισίῳ νοσοκομείου τῶν παιδῶν, βλέπομεν μνημεῖον ἀπλούστατον, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ἀναγινώσκουμεν τὰ ὀνόματα ἀδελφῆς τοῦ ἐλέους καὶ τεσσάρων νέων ἱατρῶν, ὧν ὁ εἷς εἶναι μόνος εἰκοσαετής. Ὑποκάτω ἐφαρμάχθη ἡ ἐξῆς ἐπιγραφή·

Ἀπέθανον θύματα τῆς αὐταπαρνήσεως αὐτῶν, περιθάλποντες τὰ νοσοῦντα παιδιά.

Δὲν δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν ἄνευ συγκινήσεως τὴν λακωνικὴν ταύτην ἐπιγραφὴν, τὴν διαιωνίζουσιν τὴν μνήμην τῶν γενναίων ἐκείνων, οἵτινες, τῷ παραγγέλλοντι τοῦ Ἱπποκράτους ἐπόμενοι, δὲν ἐλησμονήσαν ὅτι ἡ φιλανθρωπία εἶναι ἀναπόσπαστος ἀπὸ τοῦ πρὸς τὴν ἱατρικὴν ἐπιστήμην ἔρωτος.

Ἡ διφθεριτικὴ λαρυγγίτις (croup), ἥτις τοσαῦτα θύει μετὰ τῶν παιδῶν θύματα, ἔγινε πολλὰκις ἀφορμὴ ἡρώτων πράξεων. Ἡ ἀσθενεία αὕτη χαρακτηρίζεται διὰ τῆς τάσεως ἣν ἔχει εἰς σχηματισμὸν ψευδομεμβρανῶν ἐντὸς τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων. Τὸ παιδίον αἰσθάνεται δριμυτάτους πόνους εἰς τὸν λάρυγγα, καὶ προσπαθεῖ ν' ἀφαιρέσῃ διὰ τῆς χειρὸς τὸ κωλύον τὴν ἀναπνοὴν του ἐμπόδιον.

Ἱατροί τινες, περὶ οὐδενὸς ποιούμενοι τὸν ἐκ τῆς ἐπιδράσεως θανατηφόρου δηλητηρίου προκύπτοντα κίνδυνον, καὶ ὑπερνικῶντες καὶ τὴν ἀπείαν, ῥοφῶσι τὰς ἐν τῇ ἄρτι ἀνοιχθείσῃ τραχείᾳ ἀπεσπασμένας ψευδομεμβράνας, καὶ ἐκτίθενται οὕτω εἰς τὸν θάνατον.

Ὁ Ἑρρίκος Blache, βοηθὸς ὢν παρὰ τοῖς νοσοκομείοις τῶν Παρισίων, ἀπέθανε τὴν 1 Αὐγούστου 1853, ἐν ἡλικίᾳ εἴκοσι ἐπτὰ ἐτῶν ἐκ γαγγραινώδους κυνάγχης, ἣν ἔλαβε θέλων νὰ σώσῃ τοιοῦτοτρόπως παιδίον ὑπὸ τῆς νόσου ταύτης προσβληθέν.

Ὁ Gilette, ἱατρὸς τοῦ νοσοκομείου τῶν παιδῶν, ἀπεβίωσε τὴν 13 Ὀκτωβρίου 1866 ἐκ παρομοίων περιστάσεων. Τὴν ἀφήγησιν τῆς αὐτοπαρνήσεώς του ἀρρῶμεθα ἐκ τοῦ συγκινητικοῦ λόγου, ὃν ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ μάρτυρος ἐξεφώνησεν ὁ ἱατρὸς H. Roger, ἀξίος αὐτοῦ συνάδελφος.

«Ἐλεῆμων πρὸς τοὺς ἄλλους, ἀνηλεὲς δὲ πρὸς ἑαυτὸν, ἡμέραν καὶ νύκτα, ἄνευ τινὸς ἀναπαύσεως, ὁ Gilette ἔτρεχε παντοῦ, ὅπου ἐκάλουν αὐτὸν οἱ πάσχοντες· ἡ ἀφοσίωσις αὐτοῦ τὸν ἐλάνθανεν. Ὁ Gilette προσελήθη εἰς τὴν ἐξοχὴν ἵνα θεραπεύσῃ παιδίον ἔχον διφθερίτιδα. Ἐπιλήσμων ἑαυτοῦ, μεταφέρει τὸν μικρὸν ἀσθενῆ εἰς Παρισίους, καὶ ἐκτίθεται εἰς τὸ φοβερὸν τῆς νό-

σου μίasma ἀναπνέων ἐπὶ πολλὰς ὥρας τὸν ὑπὸ τοῦ θανατηφόρου δηλητηρίου μεμολυσμένον ἄερα· ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης προσβλήθεις, ἠσθάνθη ἐλαττούμενος τὰς δυνάμεις του καὶ κλονιζομένην τὴν εὐρωστον κράσιν».

Μετ' οὗ πολὺ ὁ Gilette, μετ' ἀδικασίας ἀτενίζων τὸν θάνατον, ἐξέπνευσεν εἰς τὴν ἀγκάλην τοῦ νοσηλεύοντος αὐτὸν φίλου. Ἀποχαιρετίσας τὴν σύζυγόν του καὶ τὸν υἱὸν του, ἀπεμάκρυνεν αὐτοὺς, ὑποκρύπτων ὡς ὑπέφερεν ὀδύνας, καὶ, τῶρα, ἔγραψε (καθότι φωνὴν δὲν εἶχε πλέον), εἶμαι ἡσυχος, δύναμαι ν' ἀποθάνω. Ζήτας βίον ἄγνον καὶ χρήσιμον, ἀπέθανε θάνατον γενναῖον καὶ ἀτάραχον.

Ὁ Ἰωάννης Βαπτιστὴς Girard, νέος ἱατρὸς, ἔπαυσε πρὸ τινῶν ἡμερῶν, ὅτε τὴν 28 Μαρτίου 1875 ἐξετέλεσε τραχειοτομίαν ἐπὶ παιδὸς προσβληθέντος ὑπὸ διφθερίτιδος. Ὁ Girard ἔλαβε, κατὰ τὴν ἐγχείρισιν, σταγόνας τινὰς αἵματος εἰς τὸν ἔτερον ὀφθαλμὸν, καὶ ἐκέντησε τὴν ἀριστερὰν του χεῖρα διὰ τοῦ χειρουργικοῦ του ἐργαλείου. Ἐπανελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν του, εἶπε πρὸς τὴν σύζυγόν του, ὅτι ἦτο ἄνθρωπος χαμένος, καὶ ὅτι ἤθελε πάθει διφθερίτιδα. Μετὰ τινὰς ἡμέρας ὁ Girard δὲν ὑπῆρχε πλέον. Ἀπέθανεν ἄγων τὸ εἰκοστὸν ἑβδόμον τῆς ἡλικίας ἔτος, μετὰ φιλοσοφικῆς τῷ ὄντι καρτερίας. Ὀλίγας ὥρας πρὸ τοῦ τέλους του, παρεστήει ἐπὶ τῶν κυκλωδῶν δακτύλων του τὰς προόδους τῆς ἀσφυξίας, καὶ ἔγραψε μετὰ μεγίστης ἀταραξίας τὰς τελευταίας αὐτοῦ παραγγελίας. Ὁ Girard εἶχε γεννηθῇ ἐν Βολβίᾳ τῆς Ὠβέρνης, τῆς πατρίδος τοῦ μεγάλου Πασκάλ.

Τὸ αὐτὸ ἔτος ὁ Βαλλεριάν, δευτεροετής βοηθὸς εἴκοσι τριῶν ἐτῶν, ἀπέθανε συνεπείᾳ αἰσθητικῆς, ὑπὸ τῆς ὁποίας προσεβλήθη ἐκπληρῶν τὰ καθήκοντα αὐτοῦ ἐν τῷ νοσοκομείῳ.

Ἀπειράριθμοι εἶναι οἱ ἄγνωστοι πολλάκις μάρτυρες τῆς πρὸς τὸ καθῆκον ἀφοσιώσεως, οἱ βοηθοὶ, οἱ τὰς δυνάμεις αὐτῶν καὶ τὴν νεότητά εἰς τὴν περίθαλψιν τῶν ἀνθρωπίνων δεινῶν ἀφιερώσαντες, οἱ χειρουργοί, οἱ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης εἰς τὸν θάνατον ἐκτεθέντες, οἱ ἱατροί, οἱ εἰς μεταδοτικὰς υποκύψαντες νόσους.

Μεταξὺ τῶν τελευταίων ἐκλέγομεν παραδείγματα τινά.

Ὁ Jenin de Montègre ἐγεννήθη ἐν Βελιέῳ τὴν 6 Μαΐου 1779· ἀναδειχθεὶς ἐν Παρισίῳ διδάκτωρ τῆς ἱατρικῆς, διεκρίθη ὡς ἱατρὸς πεφωτισμένος καὶ ἔξοχος φυσιολόγος. Τῷ 1818 μετέβη εἰς Σὰν Δομίγγον, ὅπως μελετήσῃ τοὺς ἀληθεῖς χαρακτῆρας τοῦ κιτρινοῦ πυρετοῦ, ὅστις ἐμάστιζε τότε τὴν χώραν ἐκείνην. Τυχὼν ἐξαιρέτου ὑποδοχῆς παρὰ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας τῆς Αἰτίας, μετέβη εἰς Port-au-Prince, πρωτεύουσιν τῆς νήσου, διαβαίνων δὲ ποταμὸν εἶδεν αἰφνης γυναῖκα πνιγμένην καὶ ἐρρίφη εἰς τὸν ποταμὸν διὰ νὰ τὴν σώσῃ. Ὁ ἀτυχὴς ἱα-

τρὸς προσεβλήθη ὑπὸ τοῦ θανατηφόρου πυρετοῦ, ὃν πορευθεὶς νὰ καταπολεμήσῃ, καὶ ἀπέθανε μετὰ τέσσαρας ἡμέρας, τριάκοντα ὢν μόλις καὶ ἐννέα ἐτῶν.

Ὁ Ἀνδρέας Mazet διωρίσθη μετὰ τεσσάρων ἄλλων ἱατρῶν ὑπὸ τῆς γαλλικῆς Κυβερνήσεως ὅπως μελετήσῃ τὸν δηρὸντα τὴν Καταλωνίαν κίτρινον πυρετόν. Φθάσας εἰς Βαρκελώνην, τὴν 8 Ὀκτωβρίου 1821, προσεβλήθη ὑπὸ τῆς νόσου καὶ ἀπέθανε μετ' ὀλίγας ἡμέρας.

Ὁ Ἰωάννης Βαπτιστὴς Λαβᾶλ, γεννηθεὶς ἐν Τολώσῃ τὴν 25 Δεκεμβρίου 1824, ἦτο υἱὸς πτωχοῦ σανδαλοποιοῦ. Καταπαχθεὶς ὡς στρατιώτης, ἐπεδόθη κατὰ τὰ διαλείμματα τῆς ὑπηρεσίας εἰς τὴν μελέτην τῶν γραμμάτων καὶ τῶν ἐπιστημῶν, διὰ μόνης δὲ τῆς θελήσεως αὐτοῦ καὶ τῆς νοημοσύνης κατάρθωσε νὰ δώσῃ ἀπολυτηρίου ἐξετάσεις καὶ νὰ γίνῃ δεκτὸς εἰς τὸ στρατιωτικὸν νοσοκομεῖον Val-de-Grâce, ἔπειτα δὲ εἰς τὸν στρατὸν ὡς ἱατρός. Ἐπιστρέφων ἐκ τῆς εἰς Κριμαίαν ἐκστρατείας, μανθάνει ὅτι ἡ πανώλης λυμαινεται τὴν Ἀνατολήν, καὶ ἀναχωρεῖ ὅπως μελετήσῃ τὴν φθοροποιὰν νόσον, ἐπὶ δέκα δὲ ἔτη περιθάλπει τοὺς λοιμώττοντας, καὶ τρέχει παντοῦ, ὅπου ὑπάρχει ἐπιδημία. Ὁ Λαβᾶλ ἐπανῆλθε μετὰ ταῦτα εἰς Γαλλίαν. Τῷ 1874, ἀναφανέσας τῆς πανώλους εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς Τριπόλεως ἐν Ἀφρικῇ, ἐγκατέλειπε τὰ πάντα ὅπως καταπολεμήσῃ ἐκεῖ τὸν φοβερὸν ἐχθρόν. Ἡ νόσος ὑπερίσχυσε τοῦ ἱατροῦ. Πληροφορηθεὶς ὅτι ἡ πανώλης ἐνέσκηψεν εἰς Μερδζ, εἰς τὰ περὶχωρὰ τοῦ Βεγγαζῦ, μετέβη εἰς αὐτὰ καὶ ἐπεδαψίλευσε πᾶσαν περιποίησιν εἰς τοὺς ἐντρίμους κατοίκους. Ὁ γενναῖος χειρουργὸς ἔγινε μετ' ὀλίγον θύμα τῆς αὐτοπαρνήσεως αὐτοῦ· προσβληθεὶς ὑπὸ τῆς νόσου ἀπέθανε μετ' ἀξιολογίστου καρτερίας.

Ἀναγράφοντες τὰς λαμπρὰς πράξεις, δι' ὧν οἱ χειρουργοὶ διεκρίθησαν πολλάκις ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ἀναφέρομεν ἐν πρώτοις τὸν περίφημον Desgenettes, γεννηθέντα ἐν Ἀλεξάνδρῃ τὴν 23 Μαΐου 1762.

Τῷ ὄντι, τὸν Desgenettes δὲν δυνάμεθα νὰ λησμονήσωμεν μετὰ τῶν ἡρώων ἀνδρῶν, οἵτινες ἐδόξασαν τὴν ἱατρικὴν ἐπιστήμην. Χειρουργὸς ὢν τακτικὸς παρὰ τῷ γαλλικῷ στρατῷ τῆς Ἰταλίας, διωρίσθη κατόπιν ὑπὸ τοῦ Βοναπάρτου ἀρχίατρος τοῦ ἐν Ἀνατολῇ στρατοῦ. Κατὰ τὴν εἰς Αἴγυπτον ἀφίξιν του, ὁ στρατὸς οὗτος ἠσθάνθη τὰ ἀποτελέσματα τοῦ θερμοτάτου τῆς χώρας ἐκείνης κλίματος συμπτώματα δὲ πανώλους ἀνεφάνησαν. Σπουδαιότατον ἦτο νὰ διασκεδασθῇ ἐκ παντὸς τρόπου ὁ ἀπειλὼν νὰ καταλάβῃ τὸν στρατὸν πανικὸς φόβος. Ὁ Desgenettes ἀπέδειξεν αὐταπαρνήσιν, ἥς σπάνια εὐρίσκουμεν ἐν τῇ ἱστορίᾳ παραδείγματα· ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν στρατιωτῶν ἐκέντησεν ἑαυτὸν κατὰ τὸν μηρὸν καὶ κατὰ τὴν μασχάλην, καὶ ἐνεβολιάσθη τὸ πύον

λοιμώδους βουβώνος. Ἡ παράτολμος αὕτη καὶ γενναία πράξις, καθησυχάσασα τοὺς νοσοῦντας, ἔσωσε πολλοὺς ἐξ αὐτῶν. «Ἡμέραν τινὰ, λέγει ὁ δόκτωρ Pariset, ὁ Berthollet ἐξέθεσε πρὸς τὸν Desgenettes τὰς σκέψεις αὐτοῦ περὶ τῆς δόξου, διὰ τῆς ὁποίας τὸ λοιμῶδες μίasma εἰσδύει εἰς τὸν ὁργανισμόν. Κατὰ τὸν Berthollet, τὸ σίκαλον εἶναι τὸ κύριον αὐτοῦ διοχετευτήριον. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν, ἄνθρωπος τις λοιμώττων, ὃν ἐθεράπευσεν ὁ Desgenettes καὶ ὅστις ἔπνευσε τὰ λοιπία, παρελάσεν αὐτὸν νὰ λάβῃ τὸ ἐπίλοιπον τοῦ φαρμάκου, τὸ ὁποῖον τῷ εἶχε διορίσει. Ὁ Desgenettes, οὐδόλως διστασας, λαμβάνει τὸ ποτήριον τοῦ πάσχοντος πληροῦ αὐτὸ καὶ πίνει. Ἡ πράξις αὕτη ἐνέπνευσεν ἐλπίδας τινὰς εἰς τὸν ἀσθενῆ, ἀλλὰ κατεστάρχε τοὺς παρόντας» δεύτερος οὗτος ἐμβολικισμὸς φοβερώτερος τοῦ πρώτου, ὃν ὁ Desgenettes περὶ ὀλιγίστου ἐποιεῖτο».

Τῷ 1805 ὁ μέγας ἱατρός ἐστάλη εἰς Ἰσπανίαν ὅπως παρατηρήσῃ τὴν ἐπιδημίαν τὴν μαστιζοῦσαν τὴν Καστίαν, τὴν Μαλάκαν καὶ τὴν Ἀλικάντην. Μετὰ ταῦτα ἠκολούθησε τὸν γαλλικὸν στρατὸν εἰς Πρωσίαν, Πολωνίαν καὶ Ἰσπανίαν, καὶ τῷ 1812 εἰς Ῥωσίαν. Συλληφθεὶς ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν κατὰ τὴν ἐκ Ῥωσίας ὑποχώρησιν, ἐξητήσατο τὴν ἐλευθερίαν του παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου, ἐνθυμίζων αὐτῷ ὅτι πολλάκις ἐθεράπευσε τοὺς αἰχμαλωτισθέντας Ῥώσους στρατιώτας. Αὐτοκρατορικὸν οὐκάζιον ἀπέλυσε αὐτὸν, τιμητικὴ δὲ συνοδεία τὸν συνώδευσε μέχρι τῶν γαλλικῶν προφυλακῶν.

Μετὰ τὴν ἐπανόστασιν τοῦ 1830 ὁ βαρὼνος Desgenettes διορίσθη ἀρχίατρος τῶν ἀπομάχων, ἀπέθανε δὲ ἐν ἡλικίᾳ ἐβδομήκοντα πέντε ἐτῶν.

ΕΛΙΣΑ Σ. ΣΟΡΤΕΟΡ

ΑΣΧΗΜΙΑ

Τί εἶνε ἀσχημία; Ἰδοὺ ἐρώτησις, εἰς τὴν ὁποίαν εὐκολος βεβαίως δὲν εἶνε ἡ ἀπάντησις. Πᾶς τις ἴσως αἰσθάνεται τὸ πρᾶγμα, ἀλλὰ δὲν εἶνε εὐκολόν καὶ νὰ τὸ δρίσῃ· τὸ νὰ εἴπῃ τις ὅτι ἡ ἀσχημία εἶνε τὸ ἐναντίον τῆς ὠραιότητος εἶνε ὡς νὰ μὴ ἔλεγε τίποτε, ἀφοῦ ἡ αὐτὴ πάλιν παρουσιάζεται ἀνάγκη νὰ δρισθῇ τὸ μὴ εἰς ὁρισμὸν ὑποκείμενον ἐκεῖνο πρᾶγμα, ἡ ὠραιότης. Τῶν χαρακτηριστικῶν τὸ ἀσύμμετρον, ἡ ἔλλειψις ἐκφράσεως, ὁ κακὸς τῶν μελῶν σχηματισμὸς εἶνε βεβαίως συστατικὰ ἀσχημίας παρὰ τοῖς ἀνθρώποις· ἀλλ' ὅμως ὑπάρχουσι πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῶν εἶνε φρικωδῶς ἀσχημα, χωρὶς νὰ εἶνε δυνατόν νὰ δρίσῃ τις ποῦ κυρίως ἔγκειται ἡ ἀσχημία τῶν. Διὰ τοῦτο δὲ ἡ ἀσχημία δὲν εἶνε δυνατόν νὰ θεωρηθῇ ἀπολύτως, ἀλλὰ, μέχρι τινὸς βαθμοῦ, ὡς πρᾶγμα κατὰ συνθήκην. Ἡ εὐσχημία, ἥτις παρ' ἄλλοις λαοῖς θεωρεῖται ὡς ἀσχημία, ἔχει διὰ τοὺς Ἀνατολίτας ἐξαιρετα θέλητρα. Ἀνάγκη ἐπομένως νὰ περιορισθῇ τις νὰ

καταδείξῃ τὴν ἀσχημίαν εἰς τὰς διαφόρους αὐτῆς ἐκδηλώσεις, διότι ἀδύνατον εἶνε νὰ δρισθῇ ἡ οὐσία αὐτῆς. Κατὰ τοῦτο δὲ τὸ πρᾶγμα δὲν εἶνε τόσον δύσκολον, διότι τὸ ἀσχημον, τὸ κοινὸν, τὸ χυδαῖον εἶνε ὅ,τι συνηθέρερον προσπίπτει εἰς τὰς ὀψεις μας· τὸ ὠραῖον, ἔσω καὶ ἀτελές, εἶνε ἐξαιρέσις, τὸ δὲ τελείως ὠραῖον ὑπάρχει μόνον εἰς τὰ ποιητῶν καὶ τῶν καλλιτεχνῶν τὴν φαντασίαν.

Ὅταν ἀναφέρῃ τις τὰς λέξεις ἀσχημία, ὠραιότης, εἰς τὴν φαντασίαν περυσιάζεται ἀμέσως ἡ ἰδέα τῆς ἀσχημίας ἢ τῆς ὠραιότητος τῆς γυναικός. Ἡ γυνὴ ἐπλάσθη τῶντι ὅπως ἀρέσκει καὶ σκληροτέρην πρὸς αὐτὴν ὕβριν δὲν δύναται νὰ κάμῃ τις παρὰ ἐὰν τὴν εἴπῃ ἀσχημον. Εἰς τὸν δοῦκα τοῦ Roquelaure ἀνῆγγειλαν ποτὲ ὅτι δύο κυρίαι τῆς Αὐλῆς ἐλθοῦσαι εἰς ἐριδα ἐπεσώρευσαν φοβεράς ὕβρεις κατ' ἀλλήλων. — «Μήπως εἶπε καμμία τὴν ἄλλην ἀσχημον; ἠρώτησεν ὁ δοῦξ. — Ὁχι, ὑψηλότατε. — Τότε ἀναλαμβάνω νὰ τὰς συμφοιλήσω».

Ἀλλὰ ὑπάρχουσι γυναῖκες ἀσχημοί; Εἰς τὰς ἐρώτησιν ταύτην δὲν θὰ ἐσφαλλῇ τις ἴσως ἀποκρινόμενος ἀποφατικῶς. Μόνον ἐκεῖνη ἡ γυνὴ δύναται νὰ θεωρηθῇ ἀσχημος, ἡ ὁποία δὲν εἰδεύεται νὰ ἀρέσκει. Εἰμπορεῖ τις νὰ εἴπῃ, ὅτι ἀκριβῶς αἱ ἀσχημοὶ γυναῖκες εἶνε αἱ γνωρίζουσαι καλλίτερον νὰ ἀρέσκωσι καὶ αἱ ἐμπνέουσιν πολλάκις ἰσχυρότατον ἔρωτα, διότι καταβάλλουσι πρὸς τοῦτο πᾶσαν προσπάθειαν. Ἀλλ' ἡ ὠραία γυνὴ ἀφίνει νὰ τὴν λατρεύωσι, καὶ πολλάκις μετὰ τὰς ἰδιοτροπίας τῆς καταβαρύνει καὶ ἀποκρούει καὶ τὸν μᾶλλον διάπυρον καὶ ἀνεκτικὸν λάτρην τῆς τοῦναντίον, δὲν ὑπάρχει μέσον, τὸ ὁποῖον γυνὴ ὑπερῆλιξ ἢ ἀσχημος νὰ μὴ μεταχειρίζεται, ὅπως ἐμπνεύσῃ ἔρωτα, καὶ, τούτου κατορθωθέντος, ὅπως διατηρήσῃ αὐτόν. Ἀλλως δὲ, ἀφοῦ πρῶτος ὅρος τῆς ὠραιότητος εἶνε ἡ ἐκφρασις τοῦ προσώπου, οὐδεὶς μορφή, ὅσον καὶ ἂν εἶνε ἐλαττωματικὴ, δὲν θὰ φανῇ ἀσχημος, ἐὰν ἐκφράσῃ εἴτε νοημοσύνην, εἴτε ἀγαθότητα.

Ἐν Κίνα, ἐν Τουρκίᾳ καὶ ἐν γένει ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἡ ἀσχημία τῆς γυναικός δὲν ἔχει τόσον σπουδαιότητα ὅσην ἐν Εὐρώπῃ. Εἰς τὰς χώρας ἐκεῖνας οἱ γάμοι συνάπτονται διὰ τῆς μεσιτείας τρίτων προσώπων, ὁ δὲ ἀνὴρ τότε πρῶτον θὰ νασηκώσῃ τὴν καλὴν τῶν, ἥτις ἀποκρύπτει πρόσωπον τῆς μελλούσης συζύγου του, ὅταν τελετὴ τοῦ γάμου ἔχει τελειώσῃ πλέον, καὶ ἡ πόθεσις εἶνε ἀνεπανόρθωτος. Ἐὰν ἡ τύχη τὸν ψῆ εἰς γυναῖκα ὑπερμέτρως ἀσχημον, ἀποζητῶνται διὰ τὴν ἀτυχίαν λαμβάνων καὶ ἄλλην, χωρίζων αὐτὴν καὶ πληρόνων τὴν προῃκία τῆς ἐὰν εἶνε ἱκανῶς εὐπορος ὥστε νὰ τὸ πράξῃ. Ἀλλὰ, πλὴν τούτων, διὰ τοὺς ἀνδρας ἐκεῖνους πᾶρχει καὶ ἄλλη ἀποζημιώσις, ἣν δὲν πρέπει παρελθωμεν. Εἶνε δὲ αὕτη ὅτι οὐδεὶς πλὴν αὐτοῦ θὰ ἴδῃ τὴν γυναικά του, ἐπομένως οὐδεὶς

γνωρίσῃ ὅτι εἶνε ἀσχημος, οὕτω δὲ δὲν ἐγγίγεται τοῦλάχιστον ἡ φιλαυτία του. Διὰ τὰ γέροντοπαλῆκα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἐπιζητοῦσι νέας καὶ ὠραίας γυναῖκας, παραθέτομεν ἐνταῦθα τὸ ἐπόμενον ἀραβικὸν ἀνέκδοτον, ὅπερ καλῶς θὰ ἐπραττον νὰ μελετήσωσι. Σείκης τις, γέρον λευκογένειος καὶ ἀσχημος, ἀπῆντησεν ἡμέραν τινὰ καθ' ὁδὸν γυναῖκα, ἥτις, ἂν καὶ καλυπτομένη διὰ μεγάλης καλύπτρας, εἴλκυσε τὴν προσοχὴν τοῦ διὰ τὸ ὠραῖον παράστημα καὶ τὸ βᾶδισμά της. — «Ὅποια καὶ ἂν εἶσαι, εἶπεν ἀποτείων πρὸς αὐτὴν τὸν λόγον ὁ σείκης, ἐὰν δὲν εἶσαι ὑπανδρευμένη, σὲ λαμβάνω ἐγὼ ὡς σύζυγον, καὶ σοῦ δίδω ὅσην θέλῃς προίκα· ἐὰν εἶσαι ὑπανδρευμένη, ὁ Θεὸς νὰ εὐλογῇ τὴν οἰκογένειάν σου καὶ τὸν ἄνδρα σου χάριν σοῦ. — Δὲν εἶμαι ὑπανδρευμένη, ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ· ἀλλὰ εἶμαι ἀσχημος, τὰ μαλλιά μου εἶνε ὅλα λευκά, καὶ στοχάζομαι πῶς ἔτσι δὲν θὰ σοῦ ἀρέσω. — Βέβαια», ἀπεκρίθη ἀδιστακτικῶς ὁ γέρον σείκης. Καὶ τὴν ἀφῆκε, σπεύδων νὰ ἀπομακρυνθῇ. Ὅταν ἀπεμακρύνθη ὀλίγον, ἡ οὕτως ἐγκαταλειφθεῖσα γυνὴ τὸν ἐκάλεσεν ὀπίσω καὶ τοῦ εἶπε μυστικᾶς εἰς τὸ οὖς. — «Ἀκόμῃ δὲν ἔκλεισα τὰ εἰκοσιν ἔτη, τὸ πρόσωπόν μου εἶναι ὠραῖον, καὶ τὰ μαλλιά μου μαῦρα ὡς τοῦ κόρακος τὰ πτερά! Ἀλλὰ ἠθέλησα νὰ σοῦ δείξω ὅτι ἐκεῖνο ποῦ δὲν ἀρέσκει εἰς ἐσέ, οὔτε εἰς ἐμὲ δὲν ἀρέσκει ἐπίσης».

Ἡ ἀσχημία εἰς τὸν ἄνδρα, ἐκτὸς μόνον ἐὰν εἶνε ὅλως διόλου ἐκτακτός, δὲν ἔχει μεγάλην σπουδαιότητα· ἄλλως δὲ ἡ ἐκφρασις τοῦ προσώπου δύναται νὰ μετριάσῃ αὐτὴν κατὰ πολὺ. Οὕτως ὑπῆρχεν ἐν Ῥώμῃ προτομή τις τοῦ Αἰσώπου πλαστή, τὴν ὁποίαν παρατηρῶν τις ἠσθάνετο μεγάλην εὐχαρίστησιν διὰ τὴν λεπτὴν νοημοσύνην τῆς φυσιογνωμίας, ἣν ἠτύχησε νὰ ἀποτυπώσῃ ὁ καλλιτέχνης. Τοῦτ' αὐτὸ συνέβαινε καὶ εἰς τὸν διάσημον Villemain, τοῦ ὁποίου οἱ πλήρεις νοημοσύνης ὀφθαλμοὶ καὶ τὸ εὐγλωττον στόμα ἐξηφάνιζον τὴν ἄλλην τοῦ προσώπου ἄκραν ἀσχημίαν. Μεταξὺ τῶν προσώπων, ἅτινα κατήντησαν ἱστορικὰ διὰ τὴν ἀσχημίαν τῶν, ἀξιωματικὸς εἶνε ἡ Μαργαρίτα, ἡ κόμισσα τοῦ Τυρόλου, ἥς ἡ ἀποτρόπαιος εἰκὼν ὑπάρχει ἐν τῇ πινακοθήκῃ τῶν Βερσαλλιῶν, ὁ de la Tremouille, ὁ φίλος τῆς κυρίας Σεβινιέ, περὶ οὗ ἡ διάσημος συγγραφεὺς διηγείται τὸ ἐξῆς ἀνέκδοτον. Ὁ εὐπατρίδης ἐκεῖνος παρετήρει ποτὲ νέαν γυναῖκα, πρὸς ἣν ἐπεδείκνυναι αἰσθημάτων ἐρωτικῶν, καὶ ἔστρεψε τὰ νῶτα πρὸς ἄλλην, ἥτις ἀνέκραξε· «Χωρὶς ἄλλο ὁ κ. de la Tremouille εἰς ἐμὲ θέλει νὰ ἀρέσῃ!» — Δὲν πρέπει δὲ νὰ παραλείψωμεν καὶ τὸν περίφημον Roquelaure· οὗτος συναντήσας ποτὲ εὐπατρίδην τινὰ ἐπαρχιώτην ἀσχημότατον εἰς τὴν δεινδροστοιχίαν τῶν Βερσαλλιῶν, ἐσχετίσθη μετ' αὐτοῦ, τὸν ἐξενάγησε, τὸν συνέδραμεν εἰς τὰς ὑποθέσεις του, τὸν παρουσίασεν εἰς τὸν βασιλέα

καὶ ἐπέτυχεν ὑπὲρ αὐτοῦ πᾶν ὅ,τι ἐχρειάζετο· ἐπειδὴ δὲ ὁ ΙΔ' Λουδοβίκος ἐξέπραξε τὴν ἀπορίαν του ὅτι ἐλάμβανε τόσον κόπον δι' ἄνθρωπον, ὅστις οὔτε συγγενὴς του ἦτο οὔτε φίλος του· «Ἄ! Μεγαλειότατε, εἶπεν ὁ Roquelaure, δὲν εἶνε μικρὰ ἡ ὑποχρέωσις, τὴν ὁποίαν τοῦ χρεωστώ, ὥστε νὰ μὴ τὸν εὐγνωμονῶ εἰς τὸν εὐπατοῖδην αὐτὸν ὁρσίλω τὸ ὅτι δὲν εἶμαι ὁ ἀσχημότερος ἄνθρωπος τοῦ βασιλείου σου». Ὁ διάσημος ἠθικολόγος Vauvenargues παρεμorfώθη τοσοῦτον φρικωδῶς ὑπὸ τῆς εὐλογίας, ὥστε δὲν ἐτόλμησε πλέον νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὸν κόσμον· εἰς αὐτὴν του δὲ τὴν ἀπομόνωσιν ὁρσίλονται τὰ περισπούδαστα ἔργα του.

M*

Η ΓΑΛΑΚΤΩΔΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑ

Πολλοὶ ναῦται παρετήρησαν τὸν χρωματισμὸν, οὗ ἕνεκα πολλὰ μέρη τοῦ ὠκεανοῦ ὠνομάσθησαν γαλακτώδεις θάλασσαι· ἀλλ' αἱ ἀντιφατικαὶ περὶ τοῦ πράγματος τούτου εἰδήσεις, τὰς ὁποίας μετέδωκαν πρὸς ἀλλήλους, δὲν ἔλαβον καμμίαν ἐπιβεβαίωσιν. Ἀπ' ἐναντίας δὲ κατεπολεμήθησαν ὑπὸ παρατηρήσεων θετικωτέρων, αἷς ἔκαμεν ἐσχάτως τὸ γαλλικὸν θωρηκτὸν Ἀρμίδα ἐπιστρέφον ἐξ Ἰαπωνίας, καὶ διερχόμενον τὴν ἐν Ἀδεν Ἀκρὰν τῆς Οὐαλλίας.

Τῇ 10 Φεβρουαρίου 1880, εἰς νύκτα φωτεινὴν ἀλλ' ἀσέληνον, τὸ δυτικὸν μέρος τοῦ ὁρίζοντος, πρὸς ὃ κατηυθύνετο τὸ πλοῖον, ἐφωτίσθη αἴφνης ὑπὸ λάμψεως ζωηρᾶς, ἥτις ἐφείλκυσε τὴν προσοχὴν τοῦ κατὰ τὴν ὥραν ἐκεῖνην ἐπὶ τῆς φυλακῆς ἀξιωματικοῦ. Ὁ ἀξιωματικὸς οὗτος ἀπέδωκε κατ' ἀρχὰς τὴν λάμψιν ταύτην εἰς τὰ λαμπρὰ ἀστρα, ἅτινα κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἐχάρουν πρὸς τὴν δύσιν τῶν, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ λάμψις ὄλονεν ἠδύνατο, μετέβαλε γνώμην καὶ ἀνέμεινε ν' ἀνακλύψῃ δυστυχῆς τι πλοῖον, γινόμενον παρὰ πλάγιον τοῦ πυρός. Ἀλλὰ μετὰ ἡμίσειαν ὥραν καὶ ἡ ἰδέα αὕτη ἐξηλείφθη, διότι ἀνεφάνη ἀπὲρ αὐτοῦ δόθνη ἀφροῦ ὑπολεύκου, καλύπτουσα τὰ ὕδατα· ἦτο ἡ γαλακτώδης θάλασσα, καὶ τὸ πλοῖον εἰσῆλθεν εἰς αὐτήν.

Ὁλόκληρος ἡ θάλασσα, ἔχουσα λευκὸν γαλακτώδες χρῶμα, ἐπίσης λαμπρὸν ὅσον καὶ ὁ συνήθης φωσφορισμὸς, ὃν προκαλεῖ τὸ διασχίζον τὰ ὕδατα πλοῖον, ὁμοιάζει πεδιάδα χιονοσκεπῇ εἰς νύκτα φωτεινὴν. Ἡ ἐξ αὐτῆς δὲ λάμψις εἶνε τόσον μεγάλη, ὥστε οὐδὲν ἔχνος πλέον διακρίνεται τοῦ σάλου, τὸ ἄνω ἄκρον τῶν κυματισμῶν συγχέεται πρὸς τὸ κάτω, καὶ ἡ θάλασσα ὅλη φαίνεται λεῖα καὶ ὁμαλὴ, καθὼς ὅταν ὑπάρχῃ γαλήνη. Ἡ ὕδατιν ἀὐλαξ, ἣν προξενεῖ τὸ πλοῖον, καὶ ἥτις διαρκεῖ ἐπὶ 2 καὶ 3 μίλια, ἡ δὲ τῆς εἰλικος, ἀναρρίπτουσα μετὰ βίας τὸ ὕδωρ πρὸς τὰ ὀπίσω, μόλις σχεδὶ καυφομένει ἐπὶ τῆς ἀσπίδος ἐπιφανείας, ἀποδεικνύουσιν ὅτι τὸ γαλακτώδες

στρώμα δὲν περιορίζεται εἰς μόνον τὴν ἐπιφάνειαν, ἀλλὰ χωρεῖ καὶ πρὸς τὰ κάτω εἰς ἱκανὸν βάθος. Παρεμφερὲς δὲ τὸ φαινόμενον τοῦτο εἶναι καὶ δὲν ἀρ- γεῖ νὰ προσλάβῃ ὅλην αὐτοῦ τὴν ἔντασιν, καὶ ἀπὸ τῆς δευτέρας μέχρι τῆς πέμπτης ὥρας θὰ ἐνδύμει τις ὅτι τὸ πλοῖον περιέπεσεν εἰς πέλαγος πάγων, ὅπου συλληφθὲν μένει ἀκίνητον, ἐὰν ἡ ἀδιάκοπος κίνησις τοῦ δὲν διέλυε πάραυτα τὴν ὀπτικὴν ταύτην ἀπάτην. Ἐπὶ ἤλθεν ἡ ἡμέρα, καὶ πάντα ταῦτα ἐξηλείφθησαν.

Ἐξετάζων τις μετὰ προσοχῆς τὸ ὕδωρ διασχί- ζόμενον ὑπὸ τοῦ πλοίου, περατῆρετ' πλήθος θαυ- μάσιον σωματίων φωτεινῶν, συνθλιβομένων πρὸς ἄλληλα, φωτεινότερων δὲ καθ' ὃ μέρος προσκρού- ουσιν πρὸς τὴν τρύπιν τοῦ πλοίου. Κάδος πληρω- θείς ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου ἀνεσύρθη ἐπὶ τοῦ πλοῖ- ου, καὶ τὸ ὕδωρ τοῦτο εὗρέθη πλήρες σωματίων φωσφορίζοντων, ἐχόντων μῆκος ἐνὸς ἕως δύο εκα- τοστῶν τοῦ μέτρου, σπινθηρίζοντων δὲ λαμπρῶς, ὥστε ἀνεκίνοι τις αὐτὰ διὰ τῆς χειρός· ἡριθμή- θησαν δ' ἕως τετρακοσίων τοιαῦτα σωματίδια ἐν τῷ κάδῳ, χωροῦντι δέκα λίτρας ὕδατος. Ἐὰν δὲ τις ἀνασύρῃ ἐκ τοῦ ὕδατος τὰ σωματίδια ταῦτα ἐ- ξετάσῃ αὐτὰ πρὸς τὸ φῶς λυχνίας, βλέπει ὅτι συν- ἵστανται ἐξ οὐσίας τινὸς πηγματώδους, ἥτις ἀ- ποξηραίνεται ταχέως εἰς τὸν ἀέρα καὶ ἀφανίζε- ται ἀφίνουσα σφαιρίδιον σκοτεινὸν ἔχον διάμε-τρον ἐνὸς χιλιοστομέτρου, ὅπερ μία σταγὼν ἀρκεῖ νὰ ζωογονήσῃ αὐτὴν, ἐξεγείρουσα συγχρόνως καὶ τὴν φωσφοριστικὴν αὐτοῦ ιδιότητα. Συντρίβων δ' αὐτὰ ἐντὸς τῆς χειρός, ἀπολαμβάνεις μικράν τινα σειρὰν φωτεινὴν, ἐν τῇ ἅμα ἀποσβεσνυμένην, καὶ ἄοισμον.

Αἱ παρατηρήσεις αὗται ἀποδεικνύουσιν ὅτι ἡ αἰτία τοῦ φωτεινοῦ φαινομένου, περὶ οὗ πρόκει-ται, πρέπει ν' ἀναχθῇ εἰς σωρὸς μεγάλους ζωύ- φων φωσφορίζοντων, συντεθλιμμένων πυκνῶς πρὸς ἄλληλα, καὶ παραγόντων φῶς μᾶλλον ἢ ἥττον λαμπρὸν, ἀναλόγως τῆς μεγαλιτέρας ἢ μικρο-τέρας αὐτῶν συμπυκνώσεως. Ὅσον καὶ ἀδιστά- κτως δύναται ν' ἀπομακρύνῃ τις πᾶσαν ἄλλην ὑπόθεσιν ὡς πρὸς τὸν φωσφορισμὸν τῆς γαλακτώ-δους θαλάσσης.

ΤΟ ΑΔΙΑΒΡΟΧΟΝ ΤΩΝ ΥΦΑΣΜΑΤΩΝ

Ἐφευρέθη ἐσχάτως νέος τρόπος τοῦ καθιστᾶν τὰ ὑφάσματα ἀδιάβροχα, καὶ φαίνεται, ὅτι ὁ τρόπος οὗτος μέλλει νὰ ἀποδεχθῇ κατὰ πάντα ἄριστος. Εἶνε δὲ, κατὰ τὸν Χρόνον, ἀπλού-στατος, καὶ συνίσταται τὸ νὰ διαπερασθῇ τὸ μέλλον νὰ κατασταθῇ ἀδιάβροχον πρᾶγμα διὰ πιεστηρίου περιέχοντος ἰδιαιτέρων τινῶν ὕλην. Τοιοῦτοτρόπως δὲ ἐντὸς ἐνὸς ἢ δύο λεπτῶν πολλὰ μέτρα μεταξωτοῦ γίνονται ἀδιάβροχα, χωρὶς νὰ ἐπέλθῃ ἐκ τούτου ἡ ἐλαχίστη μετα-βολὴ μήτε εἰς τὴν ὑφὴν μήτε εἰς τὸ χρῶμα τοῦ ὑφάσματος. Ἐξ ἐναντίας μάλιστα καὶ τὸ χρῶμα

τοῦ ὑφάσματος στερεοῦται, καθὼς φαίνεται, ἐτι-πλεσιότερον.

Ὅλα τὰ εἶδη τῶν ἱστῶν δύνανται νὰ ὑπο-βληθῶσιν εἰς τὸν τρόπον τοῦτον, ὁ χάρτης, τὰ ψάβινα σκιάδια, τὰ βιβλινίστικα περικαλύμματα τῶν βιβλίων, τὰ δέρματα, κτλ. Ἐκ δύο με-ταξωτῶν κυανοχρόμων τὸ ἑτερον ὑπεβλήθη εἰς τὸ πιεστήριον· μετ' ὃ ἀμφοτέρω τὰ ὑφάσματα ὑπεβλήθησαν συγχρόνως εἰς ῥεῦμα ὕδατος ἐπὶ τινα δευτερόλεπτα· καὶ ἐκ μὲν τοῦ ἀδιαβρόχου μεταξωτοῦ τὸ ὕδωρ διεξέρρευσε χωρὶς νὰ τὸ βρέξῃ, τὸ δὲ μὴ ἀδιάβροχον κατεβράχην ὅλον. Τερμάχιον στυπποχάρτου ὑποβλήθη εἰς τὸ πιε-στήριον κατέστη ἀδιάβροχον ὡς ὁ χάλυψ. ἐν τῇ ἡ ἀντίστροφος ὅψις τοῦ αὐτοῦ τερμάχιου διέτω-σεν ὅλας τὰς ἀπορροφητικὰς ιδιότητάς του.

Τερμάχιον χάρτου ἐρυθροῦ λεπτότατον ἀπέδα- οῦτως ἀδιάβροχον ἐκ τῆς ὑγρασίας, ὡς ἐὰν ἦτο ἀπὸ καουτσού. Ἀξιοσημείωτον δὲ πλεονέκτημα τῆς νέας ταύτης μεθόδου εἶνε, ὅτι τὰ δι' αὐτῆς παρασκευαζόμενα ἀντικείμενα, ἐν ᾧ γίνονται ὅ- λως ἀδιάβροχα, διαπερνῶνται ὅμως ὑπὸ τοῦ ἀέ-ρος ἀπαραλλάκτως, ὅπως καὶ πρότερον.

Ἡ μέθοδος αὕτη εἶνε, καθὼς λέγουσιν, ἐφευ-ρεσις ἀποστράτου τινὸς ἀξιοματικῶς Ἀγγλου.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

— Τῇ ἀληθείᾳ, ἔλεγέ τις προχθὲς πρὸς τὸν βουλευτὴν Π**, ὅστις θεωρεῖται ὡς ὁ χαμαιλέον τῶν πολιτικῶν κομμάτων, ἡ ἀποστραφὴ σας πρὸς τὴν σταθερότητα τῶν ἀρχῶν εἶνε κάπως ὑπερ-βολικὴ. Δὲν ἀρνέσται κανεὶς ὅτι ὅλων τῶν κομ-μάτων αἱ ἀρχαὶ εἶναι σεβασταί, ἀλλὰ...

— Ἐδῶ σὲ σταματῶ, ἀποκρίνεται ὁ Π***, ἀφοῦ ὅλων τῶν κομμάτων αἱ ἀρχαὶ εἶναι σεβασταί, τί κακὸν εἶνε νὰ μεταβιβάσῃ τις ἀπὸ τὸ ἓνα εἰς τὸ ἄλλο;

Εἰς γραμματοκομιστῆς ἔκαμνε προχθὲς τὸν ἐξῆς ὀρισμὸν:

Γυνὴ ὑπανδρευμένη εἶνε γράμμα, τὸ ὁποῖον ἔφθασεν εἰς τὸν πρὸς ὃν διευθύνεται.

Νεῦνις ἀνύπανδρος εἶνε γράμμα, τὸ ὁποῖον δὲν ἀπεστάλη ἀκόμη.

Ἡ γεροντοκόρη εἶνε γράμμα, τὸ ὁποῖον ἐλη-σμονήθη εἰς τὸ ταχυδρομεῖον.

Καθ' ἣν ἐπιοχὴν ὁ διάσημος ῥενὰν εἶχε δημα-σιεύσει τὸν Βίον τοῦ Ἰησοῦ, ἐζήτει νὰ ἐνοικιάσῃ οἴκημά τι.

Τέλος εὕρισκει ἐν, καὶ δίδει εἰς τὸν θυρωρὸν τὸ ὄνομά του, λέγων ὅτι θὰ ἐπιστρέψῃ τὴν ἐ-παύριον.

Ὁ θυρωρὸς, ὅστις εἰς τοῦτο τὸ μεταξὺ ἔλαβε πληροφορίας περὶ τοῦ προσώπου, εἶπε πρὸς αὐτὸν ὅτε τὴν ἐπιοῦσαν ἐπανήλθε:

— Κύριε, μὲ εἶπαν ὅτι εἴσθε ἄνθρωπος πο-

κάμνετε μεγάλον κρῶτον· ἐμεῖς δὲν ἐνοικιάζο-μεν δωμάτια εἰς ἀνθρώπους μὲ τέτοια ἐπαγγέλ-ματα.

* *

Ἡ Κ^a Ζ. δεικνύει εἰς τὸν μικρὸν τριετῇ υἱὸν τῆς εἰκόνα ὡραίαν παριστάνουσαν τὸν ἅγιον Ἰωάννην.

— Βλέπεις; λέγει, γὰρ ἦτον πολὺ φρόνιμος ὁ ἅγιος, ὁ Θεὸς τὸν βραδέει καὶ τὸν κάμνει τό-σον ὡραῖον!

— Ὡ! λέγει ὁ μικρὸς ὡς διστάζων, δὲν εἶνε ἀ-λήθεια αὐτὸ, μαμά. Ὁ ἅγιος φαίνεται ἔτσι φρό-νιμος, γιὰτὶ ἔναι κολλημένος· μὰ, ἐν ἔμφορῶς νὰ κουνηθῇ, θὰ ἐδλεπες!...

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Τὸ ἐλληνικὸν ἔθνος ἀποστραφὲν τῷ 1832, διὰ τῶν ἀποφάσεων τῆς Εὐρώπης, τοῦ πλείστου μέρους τῆς πατρίδος κληρονομίας, καὶ δεσμευθὲν ἐν ὀνόματι τῆς ἐλευθερίας ἐντὸς στενοῦ πνιγ-ροῦ κλωθοῦ, ἡδίκηθη βεβαίως οἰκτρῶς· ἀλλὰ καὶ ἡ Εὐρώπη ἐτιμωρήθη, ἀξίως, παρὰ τὰ διδάγματα τετρακοσίων ἐνιαυτῶν, νὰ συμβιβάζῃ ἐν τῇ Ἀνατολῇ τὴν συνύπαρξιν τῆς ἐλευθερίας ἥτις, ὅσον μικρὰ καὶ ἐν ἦναι, ἀποβαίνει παντοδύ-ναμος, μετὰ τῆς καταδυναστείας, ἥτις ὅσα κα-ταθλιπτικὴ καὶ ἐν ἦναι, ἀποβαίνει ἀσθενεστάτη.

Ἡ Εὐρώπη δὲν παύει ἀμνησνοῦσα περὶ τοῦ πρα-κτέου· καὶ νῦν μὲν ἐπιχειρεῖ πολέμους καταστρε-πτικούς, νῦν δὲ ἀναγκάζεται νὰ καταδαπανᾶται εἰς προπαρασκευὰς οὐδὲν ἥττον ἐπιζημιῶν τῶν πολέμων. Ἐπεὶ σὺ μὲν καὶ ὅλα τὰ φαινόμενα ὅτι τὸ καθεστὸς δὲν εἶναι δυνατόν νὰ διατηρηθῇ, διστάζει ὅμως ἐτι περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀναπλη-ρώσεως αὐτοῦ. Ἡ κατοχὴ τῆς Κωνσταντινουπό-λεως εἶναι ἡ πέτρα τοῦ σκανδάλου, ὁ λίθος τοῦ προσκόμματος, εἰς ὃν προσέκοψαν ἄχρι τοῦδε πάντα τὰ περὶ ἀνορθώσεως χριστιανικῆς κυρια-ρχίας ἐν τῇ Ἀνατολῇ βουλευματα. (Παραρηγό-πουλος).

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἡ Ὁ Ἀλέξανδρος Δυμάς, ἔχων ἀνάγκην χρη-μάτων — καὶ δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ εἰπώμεν, ὅτι ἦτο ὁ πατήρ — ἔγραψε πρὸς τινα τραπεζίτην πα-ρακαλῶν αὐτὸν νὰ τὸν δανείσῃ διὰ μερικὸς μῆ-νας ποσόν τι.

Ἡ ἐπιστολή, ἥτις ἦτο γεγραμμένη μετὰ πολ-λῆς χάριτος καὶ πνεύματος, ἔφθασεν εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον τῆς, καὶ ὁ λαβὼν αὐτήν, ἀφ' οὗ τὴν ἀνέ-γνωσεν, ἔκρινεν ὅτι ὁ γράψας αὐτήν δὲν εἶνε ἄν-θρωπος ἱκανὸς νὰ πληρώσῃ τὸ χρέος του· ἐν μίᾳ λέξει, ἡρνήθη.

Τὸ αὐτὸ ἐκεῖνο ἐσπέρας ὁ τραπεζίτης εἶχε προσκεκλημένους εἰς τὸ γεῦμα. Μεταξὺ τῶν προσ-κεκλημένων ἦσαν καὶ τινες λόγιοι, οἵτινες ἔκαμαν μεταξὺ ἄλλων πολλὴν λόγον περὶ αὐτογράφων ἐπι-

στολῶν, ὧν τινες, προϊόντα καλὰ μὲν δοκίμων, ἐπωλήθησαν εἰς μυθώδεις τιμὰς.

— Τῇ ἀληθείᾳ; ὑπέλαβεν ἐρωτήσας ὁ τραπε-ζίτης. Τῷ ὄντι τὰ πράγματα αὐτὰ ἔχουν ἀξίαν, καὶ δύναται νὰ τὰ πωλήσῃ τις;

— Βεβαίως! ἀπεκρίθη εἰς τῶν συνδαιτυμό-νων· μία ὡραία ἐπιστολή τοῦ Οὐγγῶ, τοῦ Λα-μαρτίνου, τοῦ Θιέρσου, τῆς κυρίας Σάνδ, δύνα-ται νὰ πωληθῇ μὲ ἴσον βάρος τραπεζικῶν γραμ-ματίων.

— Τί λέγετε περὶ μιᾶς ἐπιστολῆς τοῦ Ἀλε-ξάνδρου Δυμά; ὑπέλαβεν ὁ οἰκοδεσπότης — αὐ-τῆς παραδείγματος χάριν;

Καὶ συγχρόνως ἐξαγαγὼν ἐκ τοῦ κόλπου τοῦ ἐπέδειξε τὴν ἐπιστολήν.

— Σὰς δίδω πάντες χρυσᾷ λουδοβίκεια! ἀπε-κρίθη ὁ φιλόμουςος συνδαιτυμὼν.

— Ἀπεδέχθη τὴν συμφωνίαν! ἐπανέλαβεν ὁ τραπεζίτης.

Καὶ δι' ἑκατὸν φράγκα ἐξεποίησε τὸ ἐσπέρας τὴν ἐπιστολήν τοῦ μεγάλου συγγραφέως, πρὸς ὃν ἡρνήθη τὴν αἰτηθεῖσαν χάριν τὸ πρῶτον.

Μέχρι τοῦδε εἶδομεν πολλοὺς τρόπους γνω-στοποιήσεων, τοὺς μὲν τῶν δὲ παραδοξοτέρους. Βεβαίως ὅμως πάντας ὑπερβαίνει κατὰ τὴν πρω-τοτυπίαν ἡ ἐπομένη, τὴν ὁποίαν μετεχειρίσθη ἐ-σχάτως εἰς τῶν πρώτων ἐμποροπραπτῶν τῆς Μασ-σαλίας.

Οὗτος, ὅπως γνωστοποιήσῃ εἰς τὸ Κοινὸν τὰ προϊόντα τῆς τέχνης του, κατέφυγεν εἰς τὸ ἀ-πλοῦν μέσον τοῦ νὰ ἐνδύσῃ ἄτομόν τι, ἔχον εὐ-ρυθμον τὸ σῶμα, διὰ μαύρου ἐνδύματος ὅσον ἔ-νεστι τελείως κατεσκευασμένου, ἐπὶ τῶν νώτων τοῦ ὁποίου, οἱ συναντῶντες τὸ πρόσωπον τοῦτο ἐν ταῖς ὁδοῖς, ἡδύναντο ν' ἀναγνώσωσιν εἰς γράμ-ματα ὡραία κεντημένα τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ κατα-στήματος:

Μέγα ἐμποροπραπτικὸν κατάστημα

Ὁδὸς «Παραδείσου», ἀρ. 49.

Ὁλόκληρος ἐνδυμασία ἀντὶ 25 μόνον φράγκα.

Δὲν εἶνε πρωτότυπος τῶντι γνωστοποιήσεις; Φαντάσθητε τώρα ὅσον ἀστείως συνεπίεσε θὰ εἶχεν ἡ γνωστοποιήσις αὕτη, ἐὰν ὁ φορὼν τὸ ἐν-δυμα μετέβαινε λ. χ. εἰς τὸ θέατρον, καὶ ἐκά-θητο ἐμπρὸς κανενὸς ἄλλου ῥάπτου, ὅστις ἐλθὼν ἐκεῖ νὰ διασκεδάσῃ, θὰ ἦτο ἡναγκασμένος ὁ ταλαίπωρος νὰ ἀναγνώσῃ καθ' ὅλον τὸ διάστη-μα ἐπὶ τῆς ῥάχews τοῦ ἄλλου τὴν γνωστοποίη-σιν τοῦ ἀντιζήλου του!

Κατὰ τὴν στατιστικὴν τοῦ δόκτορος En- gel οἱ ἀπὸ τοῦ 1829 μέχρι τοῦ 1879 καθ' ὅλην τὴν γῆν κατασκευασθέντες σιδηροδρόμοι ἔχουσι μῆκος 350,000 χιλιομέτρων· εἰς ὑπηρεσίαν τῶν σιδηροδρόμων τούτων κατασκευάσθησαν ἀτμά-μαξαὶ μὲν 105,000, ἅμαξαι δι' ἐπιβάτας 210 χιλιάδες καὶ ἅμαξαι φορτηγοὶ 245,000, διὰ τὰ

δοῦναι πάντα ἐδαπανήθησαν ἐν ὧν περὶ τὰ 100 δισεκατομμύρια φράγκων.

Τὸ ἐπόμενον ἀρκετὰ κομικὸν συμβάν εὐρίσκουμεν ἐν τινι παρισινῇ ἐφημερίδι.

Γέροντες, ὅστις πρὸ ἐτῶν ἀπέθανεν ἐν Παρισίοις, ἐκληροδότησεν ὑπὲρ ἐνὸς σκύλλου του, ὃν ἡγάπα πολὺ, σημαντικὸν ποσὸν ἵνα πληρώνεται κατὰ τριμηνίαν εἰς γυναῖκα ἀναλαβοῦσαν νὰ διατρέφῃ τὸν σκύλλον. Τὸ κληροδότημα θὰ ἐτελείωνεν, ὅταν θ' ἀπέθνησκεν ὁ σκύλλος· ἕως τότε δὲ ἡ γυνὴ ὑπεχρεοῦτο νὰ περιποιῇται τὸν Ἀζὼρ καὶ νὰ τὸν περιφορᾷ καθ' ἑκάστην, ὡς ἔκαμνεν ὁ κύριός του, εἰς τακτικὸν περίπατον. Οὕτω δὲ καὶ ἐγένετο, ἡ τοῦλάχιστον ἐφάνετο ὅτι γίνεται. Ἀμα ἔληγεν ἡ τριμηνία, ἡ φύλαξ τοῦ σκύλλου μετέβαινε τακτικὰ εἰς τὸν ἐκτελεστὴν τῆς διαθήκης τοῦ μακαρίτου, φέρουσα μεθ' ἑαυτῆς τὸν σκύλλον, καὶ τὸ εἰσόδημα ἐπληρώνετο τακτικὰ.

— Πόσων χρόνων εἶνε ὁ Ἀζὼρ; ῥώτησε πολυλάκεις ὁ ἐκτελεστής τῆς διαθήκης ἀνοίγων τὸ ταμεῖόν του.

— ὦ! ὅλο γρονθὸς ὁ καϋμένος, ἀπεκρίνετο ἡ γυνὴ κρατοῦσα τὸ ζῶον ὑπὸ τὴν μασχάλην τῆς μισοσκεπασμένου μετὰ τὸ σάλιόν της.

Τῶντι ὁ Ἀζὼρ ἐγήρασκε, χωρὶς ἐν τούτοις νὰ φαίνεται ὅτι ἡ ἐπισφραγὶς τῶν ἐτῶν ἡπείλει σπουδαίως τὰς πολυτίμους ἡμέρας του, διότι εἶχε πάντοτε ἀνοικτοὺς ζωηροτάτους ὀφθαλμοὺς καὶ ἐφάνετο ὡς νὰ ἐπιστοποιεῖ καὶ αὐτὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν χρυσῶν ναπολεονείων, τὰ ὅποια ἐμετροῦντο χάριν του.

Δέκα ἔτη παρήλθον οὕτω. Ὁ Ἀζὼρ παρουσιάζετο τακτικὰ κατὰ τριμηνίαν, φερόμενος ἀπὸ τὴν κυράν του καὶ ἔχων ζωηρῶς λάμποντας τοὺς ὀφθαλμοὺς.

— Δὲν θ' ἀποθάνῃ λοιπὸν ποτὲ αὐτὸς ὁ σκύλλος! παρετήρησεν ἡμέραν τινὰ ὁ ἐκτελεστής τῆς διαθήκης, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἀρχίσει νὰ ἀνυπομονῇ.

— Ἀ! τὸν περιποιῶμαι τόσον καλὰ, τὸν καϋμένον! παρετήρησεν ἡ γυνή.

— Ποτὲ δὲν τὸν εἶδα νὰ περιπατῇ, ὑπέλαβεν ὁ ἄλλος, μήπως εἶνε παράλυτος;

— Μάλιστα, κύριε, παράλυτος ὁ καϋμένος!

— Ἔτσι βέβαια πρέπει νὰναι, ἀφοῦ δὲν στέκεται ποτὲ ἔς τὰ πόδιά του.

Καὶ ταῦτα λέγων πλησιάζει καὶ λαβὼν τὸν Ἀζὼρ, τὸν ἀποθέτει ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Φρίκη! ὁ Ἀζὼρ ἦτο βλασφημώμενος! Πρὸ πέντε χρόνων ἡ ψυχὴ του εἶχεν ὑπάγει εἰς ἀντάμωσιν τοῦ κυρίου του, καὶ ἡ παμπόνηρος γυνή, φοβούμενη τὴν λήξιν τοῦ εἰσοδήματος, ἐπεριποιεῖτο μετὰ μεγάλην ἐπιμέλειαν αὐτὸ ἀντὶ τοῦ σκύλλου...

Καὶ ὁ Ἀζὼρ εἶχεν ἀποθάνει ἀπὸ πείναν!

Πρὸ ὀλίγου χρόνου ἀπεβίωσεν ἐν Παρισίοις φρενοβλαβὴς ἐν ἡλικίᾳ 103 ἐτῶν, καλούμενος Ζουμπισσιέ, γνωστὸς δὲ ὑπὸ τὴν προσωνομίαν Ἰέλιος ἄνθρωπος· οὗτος εἶχεν εἰσαχθῇ εἰς Βι-

σέττην τῷ 1797, ἐνθα ἔμεινε μέχρι τοῦ θανάτου του.

Ὁ Ζουμπισσιέ δευροκατέτης ὢν ἐπληρώθη βαρύνως τὴν κεφαλὴν ὑπὸ πτώσεως ὕδατος παραθύρου· ἐκ τῆς ἐπελθούσης δὲ πληγῆς, ἥτις ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἔμενεν ἀθεράπευτος, προσεβλήθη ὁ ἐγκέφαλος καὶ ἐπῆλθε διατάραις τῶν φρενῶν. Κατ'ἀρχὰς κατέστη ἡλίθιος, ὕστερον ὅμως ἡ μανία του ἔλαβεν ἐπίτασιν, καὶ τότε ἐνέκλεσαν αὐτὸν εἰς Βισέττην. Αὐτοῦ καθήσυχασε μικρὸν, ἀλλ' ὁ δυστυχὴς εἶχε τὴν τρομερὰν ἰδέαν, ἥτις δὲν ἐγκατέλειπεν αὐτὸν μέχρι τοῦ θανάτου του, νὰ πιστεῦσῃ ὅτι τὸ σῶμά του συνέκειτο ἐξ ὕδατος, καὶ ὅπως μὴ θραυσθῇ ἔμενεν ἀκίνητος καὶ σιωπηλός. Ἐν τῷ χρονικῷ διαστήματι 83 ἐτῶν ἀπαξ μόνον ὠμίλησε ζητήσας καπνόν.

Ἐκ τοῦ ληθάργιου τούτου ἐξῆλθε μικρὸν κατὰ τὸν τελευταῖον πόλεμον, ταραχθείσης τῆς διανοίας του ἐκ τοῦ κρότου τῶν βομβῶν, αἵτινες διεσπέρηνοντο ἐν Παρισίοις. Τότε ἤρχισε νὰ βαδίξῃ κλονούμενος καὶ νὰ προφέρῃ ἀσυναρτήτους λέξεις. Ἐκτοτε ἐπανέπεσε πάλιν εἰς τὴν πένθυμον σιωπὴν καὶ καταπληκτικὴν ἀκίνησίαν, ἥτις συνέειναι καὶ τοὺς μᾶλλον σκληροκαρδίους ἀνθρώπους βλέποντας αὐτόν.

Ὁ διάσημος στρατάρχης τῆς Πρωσίας Βράγγελ ἦτο ὀνομαστής καθ' ὅλον τὸν πρωσσικὸν στρατὸν διὰ τὰς ἰδιοτροπίας του.

Ἡμέραν τινὰ ἀπαντᾷ ἀξιωματικόν, φέροντά τοὺς πτερνιστῆρας παρὰ τὸν κανονισμόν.

— Σὲ θέτω ὑπὸ κράτησιν ἐπὶ εἰκοσιτέσσαρας ὥρας, λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Βράγγελ μετὰ τὸ σύνθεσ αὐτῷ οἰκεῖον ὕψος.

Ὁ ἀξιωματικὸς, τοῦ ὁποῦ σπουδαίαν ὑπόθεσιν ἐματαίωσεν ἡ κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην φυλάκις, ἀποτολμᾷ νὰ παρατηρήσῃ ὅτι καὶ αὐτοῦ τοῦ στρατάρχου οἱ πτερνιστῆρες δὲν ἦσαν καθόλου κατὰ τὸν κανονισμόν.

— Ἀληθινὰ! ὑπολαμβάνει ὁ στρατάρχης. Διὰ βολῆς! Αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ μείνῃ ἔτσι· οἱ πάντες πρέπει νὰ συμμορφώνωνται πρὸς τὸν κανονισμόν... Λοιπὸν, νὰ κάμῃς ἀκόμη καὶ ἄλλαις εἰκοσιτέσσαρες ὥραις... ἀντὶ ἐμοῦ.

Εἰς ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ

ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Πρὸς ἐξάλειψιν τῶν ἐξ ἐλάτου ἢ λίπους κηλίδων ἐπὶ τῶν ἐνδυμάτων, κοινῶς λεγέσθων, λάβετε χολὴν βοεῖαν, διάλυσον ἐν ὕδατι 2 ὀκάδων, καὶ κτύπησον τὸ ὕδωρ καλῶς διὰ κοιλιαρίου μέχρι σχηματισμοῦ ἱκανοῦ ἀφροῦ· εἴτα δὲ διὰ ψήκτρας τρίψον καλῶς τὰ κηλιδώμενα μέρη καὶ ἀπόπλυνον εἴτα διὰ καθαροῦ ὕδατος. Ἡ συνταγὴ αὕτη ἐφαρμόζεται διὰ τε τὰ ἐξ ἐριούχου καὶ τὰ ἐκ μετὰξῃς ἐνδύματα.

Κυρία Ε*